

Jézus temetése. ⁵⁷Amikor már estére járt az idő, jött egy József nevű jó módú arimateai ember, aki maga is Jézus tanítványa volt. ⁵⁸Bement Pilátushoz, és elkérte Jézus testét. Pilátus elrendelte, hogy adják ki neki. ⁵⁹József levette a testet, tiszta gyolcsba göngyöltte, ⁶⁰s sziklába vájt új sírboltjába helyezte. A sír bejáratához nagy követ hengerített, és elment. ⁶¹Mária Magdolna és a másik Mária ott maradtak, leültek a sírral szemben. ⁶²Másnap, a készüllet napjának elmúltával a főpapok és az írástudók egybegyűltek Pilátusnál és ⁶³figyelmeztették: „Uram, emlékszünk rá, hogy az a csaló még életében azt állította: Harmadnapra feltámadok. ⁶⁴Rendeld hát el, hogy harmadnapig őrizzék a sírt, nehogy odamenjenek tanítványai és ellopják, aztán híreszteljék a nép között: Feltámadt a halálból. Ez utóbbi csalás rosszabb lenne az előbbinél.” ⁶⁵”Legyen őrségetek - válaszolta Pilátus -, menjetek, őrizzétek, ahogy csak tudjátok!” ⁶⁶Erre elmentek, lepecsételték a követ, és őrséget állítottak a sírhoz.

28 Jézus feltámadása. ¹Szombat elmúltával, a hét első napjának hajnalán a magdalai Mária és a másik Mária elment, hogy megnézzék a sírt. ²Hirtelen nagy földrengés támadt. Az Úr angyala ugyanis leszállt az égből, odament, elhengerítette a követ és ráült. ³Tekintete olyan volt, mint a villám, öltözete meg, mint a hó. ⁴Az örök remegtek tőle való félelmükben, s csaknem halálra váltak. ⁵Az angyal azonban felszólította az asszonyokat: „Ne féljete! Tudom, hogy ti Jézust keresitek, akit keresztre feszítettek. ⁶Nincs itt. Feltámadt, ahogy előre megmondta. Gyertek, nézzétek meg a helyet, ahol nyugodott! ⁷Aztán siessetek, vigyétek hírül tanítványainak: Feltámadt a halálból, előttetek meg Galileába. Ott viszontlátjátok. Íme tudtokra adtam.”

Jézus megjelenik az asszonyoknak. ⁸Gyorsan otthagyták a sírt, és félelmükben meg nagy örömmükben is siettek, hogy megvigyék a hírt a tanítványoknak. ⁹Egyszerre csak Jézus jött velük szemben, s így köszöntötte őket: „Üdv nektek!” Odafutottak, leborultak előtte, és átkarolták a lábát. ¹⁰Jézus így szólt: „Ne féljete! Menjete, vigyéte hírül testvéreimnek, hogy térjenek vissza Galileába, ott majd viszontlátanak.”

Az őrség kiiktatása ¹¹Még úton voltak, amikor néhány őr bement a városba, és jelentette a főpapoknak a történetet. ¹²Ezek a vénekek egyetemben tanácsot tartottak. Azt határozták, hogy adnak egy csomó pénzt a katonáknak ¹³és meghagyták nekik: „Mondjátok, hogy éjnek idején, amíg mi aludtunk, odajöttek a tanítványai és ellop-ták. ¹⁴Ha tudomást szerez róla a helytartó, majd megnyugtadjuk, és kimentünk benneteket.” ¹⁵Azok elfogadták a pénzt, és úgy jártak el, ahogy meghagyták nekik. Ez a szöbe-széd mind a mai napig elterjedt a zsidók közt.

Az apostolok küldetése. ¹⁶A tizenegy tanítvány elment Galileába, arra a hegyre, ahova Jézus rendelte őket. ¹⁷Amint meglátták, leborultak előtte, bár néhányan kételkedtek. ¹⁸Jézus odalépett hozzájuk, és így szólt: „Én kaptam minden hatalmat égen és földön. ¹⁹Menjete tehát, tegyéte tanítványommá mind a népeket! Kereszteljéte meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevére, ²⁰és tanítsátok meg őket mindannak a megtartására, amit parancsoltam nektek. S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig.”

Máté evangéliuma

I. JÉZUS KRISZTUS SZÜLETÉSE ÉS GYERMEKKORA

1 Jézus ősei. ¹Jézus Krisztus, Dávid fiának, Ábrahám fiának nemzetségtáblája. ²Ábrahám nemzette Izsákot, Izsák nemzette Jákobot, Jákob nemzette Júdát és testvéreit. ³Júdának született Perek és Szerach, Támártól. Perek nemzette Hecromot, Hecrom nemzette Aramot. ⁴Aram nemzette Aminadabot, Aminadab nemzette Nachsont, Nachson nemzette Salmont. ⁵Salmonnak született Boász, Ráchábtól. Boásznak született Jobed, Ruttól. Jobed nemzette Izájt, ⁶Izáj nemzette Dávid királyt. Dávidnak született Salamon, Urija feleségétől. ⁷Salamon nemzette Rechabeámot, Rechabeám nemzette Abiját, Abija nemzette Azát. ⁸Aza nemzette Jozafátot, Jozafát nemzette Jorámot, Jorám nemzette Uziját. ⁹Uzija nemzette Jotámot, Jotám nemzette Acházt, Acház nemzette Hiszkiját. ¹⁰Hiszkija nemzette Manassét, Manasse nemzette Amont, Amon nemzette Joziját. ¹¹Jozija nemzette Jechonját és testvéreit - a Babilonba való elhurcoláskor. ¹²A Babilonba hurcolás után: Jechonja nemzette Sealtielt, Sealtiel nemzette Zerubbábelt. ¹³Zerubbábel nemzette Abihudot, Abihud nemzette Eljakimot. Eljakim nemzette Acort. ¹⁴Acor nemzette Cádokot, Cádok nemzette Achimot, Achim nemzette Eliudot. ¹⁵Eliud nemzette Eleazárt, Eleazár nemzette Mattant, Mattan nemzette Jákobot. ¹⁶Jákob nemzette Józsefet, Máriának a férjét, aki a Krisztusnak nevezett Jézust szülte. ¹⁷Így a nemzedékek száma: Ábrahámtól Dávidig tizennégy nemzedék, Dávidtól a Babilonba való elhurcolásig tizennégy nemzedék, és a Babilonba való elhurcolástól Krisztusig tizennégy nemzedék.

Jézus születése. ¹⁸Jézus Krisztus születésének ez a története: Anyja, Mária, Józsefnek a jegyese, még mielőtt egybekeltek volna, úgy találtatott, hogy gyermeket fogant a Szentlélektől. ¹⁹Férje, József igaz ember volt, nem akarta a nyilvánosság előtt megszégyeníteni, ezért úgy határozott, hogy titokban bocsátja el. ²⁰Míg ezen töprengett, megjelent neki álmában az Úr angyala, és így szólt hozzá: „József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet Máriát, hiszen a benne fogant élet a Szentlélektől van! ²¹Fiút szül, akit Jézusnak nevezel el, mert ő szabadítja meg népét bűneitől.” ²²Ezek azért történtek, hogy beteljesedjék, amit az Úr a próféta szavával mondott: ²³Íme a szűz fogant és fiat szül, Emmánuel lesz a neve. Ez azt jelenti: Velünk az Isten. ²⁴József erre fölébredt álmából és úgy tett, ahogy az Úr angyala parancsolta. Magához vette feleségét, ²⁵de nem ismerte meg, míg világra nem hozta fiát, akinek a Jézus nevet adta.

2 A napkeleti bölcsek. ¹Amikor a júdeai Betlehemben Heródes király idejében Jézus megszületett, bölcsek jöttek napkeletről Jeruzsálembe ²és kérdezősködtek: „Hol van a zsidók újszülött királya? Láttuk csillagát napkeleten s eljöttünk, hogy bemutassuk neki hódolatunkat.” ³Ennek hallatára Heródes király megriadt, s vele egész Jeruzsálem. ⁴Összehívta tehát a főpapokat és a nép írástudóit, és tudakozódott tőlük, hol kell a Messiásnak születnie. ⁵„Júda Betlehemében - válaszolták -, mert így jövendölt a próféta: ⁶Te Betlehem, Júda földje, egyáltalán nem vagy oly kicsi Júda nemzetségei közt, hisz belőled származik majd a vezér, aki népemnek, Izraelnek pásztora lesz.” ⁷Erre Heródes titokban magához hívatta a bölcseket és pontosan megtudakolta tőlük a csillag feltűnésének idejét. ⁸Aztán elküldte őket Betlehembe: „Menjete - mondta -, s szereztek pontos értesülést a gyermek felől! Ha megtaláljátok, jelentsétek nekem, hogy én

tett?” - kérdezte. Annál inkább ordították: „Keresztre vele!” ²⁴Pilátus látta, hogy nem megy semmire, sőt a zajongás még fokozódik is. Vízet hozatott, s a nép szeme láttára megmosta kezét: „Ennek az igaz embernek vére ontásában én ártatlan vagyok - mondta. - Ti lássátok!” ²⁵Erre az egész tömeg zúgta: „Vére rajtunk és fiainkon!” ²⁶Akkor szabadon bocsátotta Barabást, Jézust pedig megostoroztatta, és átadta nekik, hogy feszítsék keresztre.

Jézus kigúnyolása. ²⁷A helytartó katonái bevitték Jézust a helytartóságra, s odagyűjtötték köré az egész helyőrséget. ²⁸Megfosztották ruhájától, bíborszínű köntöst adtak rá. ²⁹Tövisből koszorút fontak, fejére tették, jobb kezébe pedig nádszálat adtak. Aztán térdet hajtottak előtte, és így gúnyolták: „Üdvözlégy, zsidók királya!” ³⁰Közben leköpdösték, fogták a nádat s verték a fejét. ³¹Miután így csúfot üztek belőle, levették róla a palástot, s ráadták saját ruháját. Aztán elvezették, hogy keresztre feszítsék.

Jézus keresztre feszítése. ³²Amint kifelé vonultak, találkoztak egy Simon nevű cirenei emberrel. Ezt kényszerítették, hogy vigye a keresztet. ³³Fölértek arra a helyre, amelynek Golgota, vagyis Koponyák helye volt a neve. ³⁴Itt epével kevert bort adtak neki inni, de amikor megízlelte, nem akarta meginni. ³⁵Aztán keresztre feszítették, és sorsot vetve megosztották ruháján, ³⁶majd leheveredtek, és őrizték. ³⁷Feje fölé táblát tettek, amelyre elítélése okát írták: „Ez Jézus, a zsidók királya.” ³⁸Vele együtt két gonosztevőt is keresztre feszítettek, az egyiket jobbról, a másikat balról. ³⁹Az arra menők káromolták, s fejüket csóválva ⁴⁰mondogatták: „Te, aki lebontod és harmadnapra fölépíted a templomot, szabadítsd meg magad! Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!” ⁴¹Ugyanígy gúnyolódtak az írástudókkal és a vénekkel együtt a főpapok is: ⁴²„Másokat megmentett, de magát nem tudja megmenteni. Ha Izrael királya, szálljon le a keresztről, s akkor hiszünk neki. ⁴³Az Istenben bízott. Mentse hát meg, ha akarja. Hisz azt mondta: Isten Fia vagyok.” ⁴⁴Ilyen módon gyalázták a vele együtt megfeszített gonosztevők is.

Jézus halála. ⁴⁵A hatodik órától a kilencedik óráig sötétség borult az egész földre. ⁴⁶Kilenc óra tájban Jézus felkiáltott, hangosan mondva: „Éli, Éli, lamma szabaktani?” Vagyis: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?” ⁴⁷Ezt hallva az ott állók közül néhányan megjegyzték: „Illést hívja.” ⁴⁸Egyikük rögtön odaszaladt, fogott egy ecetbe mártott szivacsot, rátűzte egy nádszálla, és inni adott neki. ⁴⁹A többiek meg így beszéltek: „Hadd lássuk, eljön-e Illés, hogy megszabadítsa!” ⁵⁰Most Jézus még egyszer hangosan felkiáltott, és kilehelte lelkét.

Csodák Jézus halálakor. ⁵¹Erre a templom függönye kettéhasadt, felülről egészen az aljáig, a föld megrendült, sziklák repedtek meg, ⁵²sírok nyíltak meg, és sok elhunyt szentnek feltámadt a teste. ⁵³Feltámadása után előjöttek a sírokból, bementek a szent városba, és többeknek megjelentek. ⁵⁴A százados és a többiek is, akik Jézust őrizték, a földrengés és a történetek láttára igen megijedtek: „Ez valóban Isten Fia volt?” - mondták. ⁵⁵Messziről több asszony figyelte, mi történik; olyanok, akik Galileából eddig kísérték, és gondoskodtak róla. ⁵⁶Köztük volt Mária Magdolna, Mária, Jakab és József anyja, és Zebedeus fiainak az anyja.

amint majd eljön az ég felhőin.”⁶⁵A főpap erre megszagatta ruháját s felkiáltott: „Káromkodott! Mi szükségünk van még tanúkra? Magatok is hallottátok a káromkodást.”⁶⁶„Mi a véleményetek?” „Méltó a halálra!” - kiabálták.⁶⁷Aztán szembeköpdösték, és ököllel verték, mások arcul ütötték,⁶⁸és közben kérdezték: „Találd ki, Messiás, ki ütött meg!”

Péter megtagadja Jézust.⁶⁹Péter kint ült az udvaron. Odament hozzá egy szolgáló, és megszólította: „Te is a galileai Jézussal voltál.”⁷⁰De ő mindnyájuk hallatára tagadta: „Nem értem, mit beszélsz.”⁷¹Amikor kifelé tartott a kapun, egy másik szolgáló is észrevette: „Ez is a názáreti Jézussal volt” - mondta a többieknek.⁷²Megint tagadta, most már esküvel: „Nem ismerem azt az embert.”⁷³Röviddel ezután az ott állók körülfojták Pétert és bizonygatták: „De bizony, közéjük tartozol te is, hiszen beszéded is elárul.”⁷⁴Erre már esküdözni és átkozódni kezdett: „Nem ismerem azt az embert!” Azon nyomban megszólalt a kakas.⁷⁵Péternek akkor eszébe jutott Jézus szava: „Mielőtt a kakas szól, háromszor megtagadsz.” Kiment, és keserves sírásra fakadt.

27 Jézus Pilátus előtt.¹Amikor megvirradt, a főpapok és a nép vénei tanácsot tartottak és elhatározták, hogy halálra adják.²Megkötözték, elvezették, és átadták Pilátus helytartónak.

Júdás kétségbeesése.³Amikor Júdás, az áruló látta, hogy elítélték, megbánta tettét, és visszavitte a harminc ezüstöt a főpapoknak és a véneknek.⁴„Vétkeztem - mondta -, elárultam az igaz vért.” „Mi közünk hozzá? - válaszolták. - A te dolgod!”⁵Erre az ezüstöt beszórta a templomba, aztán elment és felakasztotta magát.⁶A főpapok fölszedték a pénzt, de úgy vélték: „Nem szabad a templom kincstárába tenni, mert vér díja.”⁷Tanácsot tartottak, és megvették rajta a fazekas telkét az idegenek számára temetőnek.⁸Ezért hívják azt a telket még ma is Vérmezőnek.⁹Így beteljesedett, amit Jeremiás próféta jövendölt: Fogtam a harminc ezüstöt, annak árát, akit ennyire becsültek, akit Izrael fiai becsültek ennyire,¹⁰s a fazekas telkéért adták, ahogy az Úr parancsolta nekem.

Pilátus ítélete.¹¹Közben Jézust a helytartó elé állították. A helytartó megkérdezte tőle: „Te vagy a zsidók királya?” „Te mondd” - felelte Jézus.¹²A főpapok és vének vádjaira azonban nem felelt semmit.¹³Erre Pilátus így szólt hozzá: „Nem hallod, mi mindenrel vádolnak?”¹⁴De ő egyetlen vádjukra sem felelt. Ezen a helytartó igen meglepődött.¹⁵Az ünnep napján a helytartó szabadon szokott bocsátani egy rabot, a nép kívánsága szerint.¹⁶Volt akkor egy hírhedt rabjuk, Barabásnak hívták.¹⁷Pilátus kérdést intézett hozzájuk: „Mit akartok, melyiket bocsássam el a kettő közül, Barabást vagy Jézust, akit Krisztusnak mondanak?”¹⁸Tudta ugyanis, hogy csak irigységből adták kezére.¹⁹Míg ott ült ítélőszékében, a felesége üzenetet küldött neki: „Ne legyen közöd annak az embernek a dolgához! Az éjjel álmomban sokat szenvedtem miatta.”²⁰A főpapok és a vének felbujtották a népet, hogy Barabást kérje ki, Jézusnak pedig kívánja halálát.²¹A helytartó tehát föltekint a kérdést: „Mit akartok, melyiket bocsássam el a kettő közül?” „Barabást!” - kiáltották.²²Pilátus tovább kérdezte: „Hát Jézussal, akit Krisztusnak mondanak, mit tegyek?” Mind azt kiabálták: „Keresztre vele!”²³De hát mi rosszat

is elmenjek és hódoljak neki.”⁹Azok meghallgatták a királyt és útra keltek. S lám, a csillag, amelyet napkeleten láttak, vezette őket, míg végre meg nem állt a hely fölött, ahol a gyermek volt.¹⁰A csillagot megpillantva nagyon megörültek.¹¹Bementek a házba, és meglátták a gyermeket anyjával, Máriával. Leborultak és hódoltak neki, majd elővették kincseiket s ajándékot adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát.¹²Mivel álmukban utasítást kaptak, hogy ne menjenek vissza Heródeshez, más úton tértek vissza hazájukba.

Az egyiptomi menekülés.¹³Azután, hogy elmentek, megjelent Józsefnek álmában az Úr angyala, s ezt mondta neki: „Kelj föl, fogd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba, s maradj ott, amíg nem szólok, mert Heródes keresi a gyermeket, meg akarja ölni.”¹⁴Fölkelt, s még akkor éjszaka fogta a gyermeket és anyját, és elmenekült Egyiptomba.¹⁵Ott maradt Heródes haláláig. Így beteljesedett, amit a próféta szavával mondott az Úr: „Egyiptomból hívtam az én fiamat.”

A betlehemi gyermekmészárlás.¹⁶Amikor Heródes látta, hogy a bölcsek kijátszották, haragra lobbant, és Betlehemben meg a környékén, minden fiúgyermeket megöletett, kétéves korig, a bölcsektől megtudott időnek megfelelően.¹⁷Így beteljesedett, amit Jeremiás próféta jövendölt: „Kialtozás hallik Rámában, keserves sírás és jajgatás: Ráchel siratja fiait, s nem akar vigasztalódni, mert nincsenek többé.”

Visszatérés Egyiptomból.¹⁹Amikor Heródes meghalt, megjelent Egyiptomban álmában Józsefnek az Úr angyala,²⁰és így szólt hozzá: „Kelj föl, fogd a gyermeket és anyját és menj Izrael földjére, mert meghaltak, akik a gyermek életére törtek!”²¹Erre fölkelt, fogta a gyermeket és anyját, és Izrael földjére ment.²²De amikor meghallotta, hogy Archelausz uralkodik Júdeaiban apja, Heródes után, félt odamenni, ezért egy álmában kapott utasításra Galilea tartományba költözött.²³Odaérve Názáret városában telepedett le. Így teljesedett a próféták jövendölése: „Názáretinek fogják hívni.”

II. ISTEN ORSZÁGÁNAK HIRDETÉSE

3 Keresztelő János működése.¹Ezekben a napokban Júdea pusztájában fellépett Keresztelő János,²és így prédikált: „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa!”³Ő az, akire Izajás próféta utal, amikor ezeket mondja: „A pusztában kiáltónak szava: Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit!”⁴János teveszőrből készült ruhát viselt, csípőjét pedig bőrvé vette körül, sáska és vadméz volt az eledele.⁵Kiment hozzá Jeruzsálem, egész Júda és a Jordán egész vidéke.⁶Megvallották bűneiket, s ő megkeresztelte őket a Jordán folyóban.⁷Amikor látta, hogy sok farizeus és szadduceus jön megkeresztelkedni, így szólt hozzájuk: „Viperák fajzata! Ki tanított benneteket arra, hogy fussatok a közelgő harag elől?”⁸Teremjétek a bűnbánat méltó gyümölcsét!⁹Ne gondoljátok, hogy arra hivatkozhattok: Ábrahám az atyánk! Mondom nektek: ezekből a kövekből is tud az Isten Ábrahámnak fiait támasztani.¹⁰A fejsze már a fák gyökerén van: Kívágnak és tüzre vetnek minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt.¹¹Én csak vízzel keresztellek, hogy bűnbánatra indítsalak benneteket, de aki a nyomomba lép, az hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy a saruját hordoz-

zam. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog benneteket megkeresztelni. ¹²Szórólapátja már a kezében van. Kitakarítja szérűjét, a búzát csűrőbe gyűjti, a pelyvát pedig olthatatlan tűzbe vetve elégeti.”

Jézus megkeresztelkedése. ¹³Akkor Jézus Galileából elment Jánoshoz a Jordán mellé, hogy megkeresztelkedjék. ¹⁴János igyekezett visszatartani: „Nekem van szükségem a te keresztiségre - mondta -, s te jössz hozzám?” ¹⁵Jézus ezt mondta: „Hagyd ezt most! Illő, hogy mindent megtegyünk, ami elő van írva.” Erre engedett neki. ¹⁶Megkeresztelkedése után Jézus nyomban feljött a vízből. Akkor megnyílt az ég, és látta, hogy az Isten Lelke mint galamb leszállt és föléje ereszkedett. ¹⁷Az égből szózat hallatszott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik.”

4 Jézus megkísértése. ¹Akkor a Lélek a pusztába vitte Jézust, hogy a sátán megkísértse. ²Negyven nap és negyven éjjel böjtölt, végül megéhezett. ³Odalépett hozzá a kísértő, és így szólt: „Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy ezek a kövek változzanak kenyérré.” ⁴Azt felelte: „Meg van írva: Nemcsak kenyérral él az ember, hanem minden tanítással is, amely az Isten szájából származik.” ⁵Most a szent városba vitte a sátán, és a templom párkányára állította. ⁶„Ha Isten Fia vagy - mondta -, vedd le magad, hiszen írva van: Parancsot adott angyalainak, a kezükön hordoznak majd, nehogy kőbe üsd a lábad.” ⁷Jézus így válaszolt: „Az is meg van írva: Ne kísértsd Uradat, Istenedet.” ⁸Végül egy igen magas hegyre vitte a sátán, s felvonultatta szeme előtt a világ minden országát és dicsőségüket. ⁹„Ezt mind neked adom - mondta -, ha leborulva imádsz engem.” ¹⁰Jézus elutasította: „Távozz sátán! Meg van írva: Uradat, Istenedet imádd, s csak neki szolgálj!” ¹¹Erre otthagyta a sátán és angyalok jöttek a szolgálatára.

Jézus Kafarnaumban. ¹²Amikor Jézus meghallotta, hogy Jánost börtönbe vetették, visszavonult Galileába. ¹³Elhagyta Názáretet, és a tenger melletti Kafarnaumba költözött, Zebulun és Naftali vidékére. ¹⁴Így beteljesedett Izajás próféta szava: ¹⁵„Zebulun és Naftali földje, a tenger menti út a Jordánon túl, a pogányok Galileája, ¹⁶a nép, mely sötétségben ült, nagy világosságot látott. Világosság támadt azoknak, akik a halál országában és árnyékában ültek.” ¹⁷Ettől fogva Jézus elkezdett tanítani. „Tartsatok bűnbánatot - hirdette -, mert közel van a mennyek országa!” ¹⁸Amikor Jézus a Galileai-tó mellett járt, látott két testvért, Simont, másik nevén Pétert és testvérét, Andrást. Halászok voltak, s épp hálót vetettek a tengerbe. ¹⁹Megszólította őket: „Gyertek, kövessetek, s én emberek halászává teszek benneteket!” ²⁰Azon nyomban otthagyták hálójukat és csatlakoztak hozzá. ²¹Útját folytatva megpillantott két másik testvért is, Zebedeus fiát, Jakabot és testvérét, Jánost. Épp hálójukat javígtatták a bárkában, apjukkal, Zebedeussal. Őket is hívta. ²²Rögtön otthagyták a bárkát apjukkal egyetemben, és a nyomába szegődtek.

A galileai működés. ²³Jézus bejárta egész Galileát, tanított a zsinagógákban, hirdette országa evangéliumát, s gyógyított minden betegséget és fogyatékoságot a nép közt. ²⁴Híre elterjedt egész Szíriában. Elvittek hozzá minden szenvedőt, olyanokat, akiket különféle betegségek és bajok gyötörtek, ördögtől megszállottakat, holdkórosokat, bénákat, és meggyógyította őket. ²⁵Csapatostul kísérték, Galileából, Dekapoliszból, Jeruzsálemból, Júdeából és a Jordánon túlról.

„Bizony mondom neked, még az éjjel, mielőtt a kakas szól, háromszor megtagadsz.” ³⁵Péter erősködött: „Még ha meg kell is veled halnom, akkor sem tagadlak meg.” Ugyanígy beszélt a többi tanítványa is.

Jézus halálküzdelme. ³⁶Közben odaért velük a Getszemáni nevű majorba. „Üljetek le - mondta tanítványainak -, én arrébb megyek és imádkozom.” ³⁷Csak Pétert és Zebedeus két fiát vitte magával. Egyszerre szomorúság fogta el, és gyötörödni kezdett. ³⁸„Halálosan szomorú a lelkem - mondta nekik. - Maradjatok itt és virraszatok velem!” ³⁹Valamivel odébb ment, és arcra borulva így imádkozott: „Atyám, ha lehetséges, kerüljön el ez a kehely, de ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogyan te!” ⁴⁰Aztán visszament tanítványaihoz, de alva találta őket. Szemére vetette Péternek: „Még egy órát sem tudtok velem virrasztani?” ⁴¹Virraszatok és imádkozatok, nehogy kísértésbe esetek. A lélek ugyan készséges, a test azonban erőtlen.” ⁴²Másodszor is elment és így imádkozott: „Atyám, ha nem kerülhet el ez a kehely anélkül, hogy ki ne igyam, legyen akaratod szerint!” ⁴³Amikor visszatért, megint alva találta őket. ⁴⁴Erre otthagytá őket, újra elment, és harmadszor is ugyanazokkal a szavakkal imádkozott. ⁴⁵Aztán visszament tanítványaihoz, s így szólt: „Aludjatok csak és pihenjete! Elérkezett az óra. Az Emberfiát a bűnösök kezére adják. ⁴⁶Keljetek föl, menjünk! Nézzétek, itt jön, aki elárul.”

Jézus elfogatása. ⁴⁷Még beszélt, amikor odaért Júdás, a tizenkettő közül az egyik, s vele a főpapoknak és a nép véneinek megbízásából egy kardokkal és dorongokkal főszerelt csapat. ⁴⁸Az áruló jelben egyezett meg velük. „Akit megcsókolok - mondta -, ő az, fogjátok el!” ⁴⁹Azzal mindjárt Jézushoz lépett. „Üdvözöllek, Mester!” - mondta, és megcsókolta. ⁵⁰Jézus megkérdezte: „Barátom, miért jöttél?” Erre körülfojták Jézust, kezét emeltek rá, és foglyul ejtették. ⁵¹Jézus kísérői közül az egyik kardjához kapott, kirántotta, a főpap szolgájára sújtott és levágta a fülét. ⁵²Jézus rászólt: „Tedd vissza hüvelyébe kardodat! Aki kardot ragad, az kard által vész el. ⁵³Vagy azt hiszed, hogy nem kérhetem Atyámat, s nem küldene tizenkét légió angyalnál is többet? ⁵⁴De akkor hogy teljesedne be az Írás, amely szerint ennek így kell történnie?” ⁵⁵Abban az órában Jézus azt mondta a tömegnek: „Mint valami rabló ellen, úgy vonultatok ki kardokkal és dorongokkal, hogy elfogjatok. Naponta ott voltam a templomban, és tanítottam, mégsem fogtatok el. ⁵⁶Ez mind azért történt, hogy beteljesedjenek a próféták írásai.” Erre a tanítványok mind elhagyták és elmenekültek.

Jézus Kaifás előtt. ⁵⁷Akik elfogták Jézust, Kaifás főpap elé hurcolták. Ott már együtt voltak az írástudók és a nép vénei. ⁵⁸Péter messziről követte, egészen a főpap palotájáig. Bement és leült a szolgák közé, hogy lássa, mi lesz a dolog vége. ⁵⁹A főpapok és az egész főtanács hamis bizonyítékokat kerestek Jézus ellen, hogy halálra ítélhessék, ⁶⁰de mivel nem találtak, sok hamis tanú jelentkezett. Végre jött kettő, ⁶¹s így vádaskodott: „Azt állította: Le tudom bontani az Isten templomát, és három nap alatt újra fel tudom építeni.” ⁶²A főpap erre felállt és megkérdezte: „Nem felelsz semmit arra, amivel ezek vádolnak?” ⁶³Jézus hallgatott. A főpap folytatta: „Esküvel kényszerítlek az élő Istenre, mondd meg, te vagy-e a Messiás, az Isten Fia?” ⁶⁴„Magad mondtad - felelte Jézus. - De mondom nektek, mostantól látni fogjátok az Emberfiát, amint a Hatalom jobbján ül, és

26 Elhatározzák Jézus halálát. Jézus megjövendőli szenvedését. ¹Amikor Jézus ezeket a beszédeket befejezte, így szólt tanítványaihoz: ²”Tudjátok, hogy két nap múlva itt a húsvét. Az Emberfiát kereszthalálra adják.” ³Akkor összegyűltek a főpapok és a nép vénei Kaifás főpap palotájában, ⁴és tanácsot tartottak, hogyan tudnák Jézust csellel elfogni és megölni. ⁵Mindamellett megállapodtak: „Ne az ünnepen, nehogy zavargás támadjon a nép közt.”

A betániai vacsora. ⁶Amikor Jézus Betániában a leprás Simon házában tartózkodott, ⁷odament hozzá egy asszony. Alabástrom edényben drága illatos olajat hozott, s ahogy ott ült az asztalnál, a fejére öntötte. ⁸Ennek láttára a tanítványok bosszankodtak: „Mire való ez a pazarlás? ⁹Hisz jó pénzért el lehetett volna adni, s az árát a szegények közt széosztani.” ¹⁰Jézus észrevette, s így szólt hozzájuk: „Miért bántjátok ezt az asszonyt? Hisz jót tett velem. ¹¹Szegények mindig lesznek veletek, de én nem maradok mindig veletek. ¹²Amikor az illatos olajat testemre öntötte, a temetésemre tette. ¹³Bizony mondom nektek, ahol a világon csak hirdetni fogják az evangéliumot, mindenütt megemlékeznek majd arról is, amit ez az asszony tett.”

Júdás árulása. ¹⁴Ekkor a tizenkettő közül az egyik, a karióti Júdás, elment a főpapokhoz, ¹⁵és ezt kérdezte tőlük: „Mit adtok nekem, ha kezetekre adom?” Azok harminc ezüstöt fizettek neki. ¹⁶Attól kezdve már csak a kedvező alkalmat kereste, hogy kiszolgáltassa nekik.

Az utolsó vacsora. ¹⁷A kovásztalan kenyér ünnepének első napján a tanítványok ezzel a kérdéssel fordultak Jézushoz: „Hogy akarod, hol készítsük el neked a húsvéti vacsorát?” ¹⁸Így felelt: „Menjete be a városba ehhez meg ehhez, és mondjátok meg neki, hogy a Mester üzeni: Közel az időm, nálad költöm el tanítványaimmal a húsvéti vacsorát.” ¹⁹A tanítványok úgy tettek, ahogy Jézus meghagyta nekik, elkészítették számára a húsvéti bárányt. ²⁰Amikor beesteledett, asztalhoz ült a tizenkét tanítvánnyal. ²¹Vacsora közben megszólalt: „Bizony mondom nektek, egyiketek elárul.” ²²Erre igen elszomorodtak és sorra megkérdezték: „Csak nem én vagyok az, Uram?” ²³”Aki velem egyszerre nyúl a tálba, az árul el” - felelte. ²⁴Az Emberfia ugyan elmegy, amint megírták róla, de jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja. Jobb lett volna neki, ha meg sem születik.” ²⁵Erre Júdás, az árulója is megkérdezte: „Csak nem én vagyok az, mester?” „Magad mondtad” - válaszolta. ²⁶Vacsora közben Jézus kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megtörte s odanyújtotta tanítványainak, ezekkel a szavakkal: „Vegyétek és egyétek, ez az én testem!” ²⁷Aztán fogta a kelyhet, hálát adott, és ezekkel a szavakkal nyújtotta nekik: „Igyatok ebből mindnyájan, ²⁸mert ez az én vérem, a szövetségé, amelyet sokakért kiontanak a bűnök bocsánatára. ²⁹Mondom nektek, mostantól nem iszom a szőlő terméséből addig, amíg majd az újat nem iszom veletek Atyám országában.”

Péter tagadásának megjövendölése. ³⁰Ezután elénekelték a zsoltárt és kimentek az Olajfák-hegyére. ³¹Akkor Jézus mondta: „Ma éjszaka mindnyájan megbotránkoztok bennem. Írva van: Megverem a pásztort, és szétszélednek a nyáj juhái. ³²De feltámadásom után majd előtettek megyek Galileába.” ³³Péter fogadkozott: „Ha mindnyájan megbotránkoznak is, én nem botránkozom meg soha.” ³⁴Jézus csak ennyit mondott:

5 A hegyi beszéd. ¹A tömeg láttára fölment a hegyre és leült. Tanítványai köréje gyűltek, ²ő pedig szólásra nyitotta ajkát. Így tanította őket:

A nyolc boldogság. ³”Boldogok a lélekben szegények, mert övék a mennyek országa. ⁴Boldogok, akik szomorúak, mert majd megvigasztalják őket. ⁵Boldogok a szelídek, mert övék lesz a föld. ⁶Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságot, mert majd eltelnek vele. ⁷Boldogok az irgalmasok, mert majd nekik is irgalmaznak. ⁸Boldogok a tiszta szívűek, mert meglátnak az Istent. ⁹Boldogok a békességben élők, mert Isten fiainak hívják majd őket. ¹⁰Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa. ¹¹Boldogok vagytok, ha miattam gyaláznak és üldöznek benneteket és hazudozva minden rosszat rátok fognak énmiattam. ¹²Örüljete és ujjongjatek, mert nagy lesz a mennyben a jutalmatok! Így üldözték előtettek a prófétákat is.

Az apostolok feladata. ¹³Ti vagytok a föld sója. Ha a só ízét veszti, ugyan mivel sózák meg? Nem való egyébire, mint hogy kidobják, s az emberek eltapossák. ¹⁴Ti vagytok a világ világossága. A hegyen épült várost nem lehet elrejtteni. ¹⁵S ha világot gyújtának, nem rejtik a véka alá, hanem a tartóra teszik, hogy mindenkinek világítson a házában. ¹⁶Ugyanígy a ti világosságotok is világítson az embereknek, hogy jótetteiteket látva dicsőítsék mennyei Atyátokat!

Az ószövetségi törvény tökéletesítése. ¹⁷Ne gondoljátok, hogy megszüntetni jöttem a törvényt vagy a prófétákat. Nem megszüntetni jöttem, hanem teljessé tenni. ¹⁸Bizony mondom nektek, míg ég és föld el nem múlik, egy i betű vagy egy vesszőcske sem vész el a törvényből, hanem minden beteljesedik. ¹⁹Aki tehát csak egyet is eltöröl e legkisebb parancsok közül, és úgy tanítja az embereket, azt igen kicsinek fogják hívni a mennyek országában. Aki viszont megtartja és tanítja őket, az nagy lesz a mennyek országában. ²⁰Ezért mondom nektek: ha igazságotok nem múlja felül az írástudókét és a farizeusokét, nem juttok be a mennyek országába.

A harag. ²¹Hallottátok, hogy a régiek ezt a parancsot kapták: Ne ölj! Aki öl, állítsák a törvényszék elé. ²²Én pedig azt mondom nektek: Már azt is állítsák a törvényszék elé, aki haragot tart embertársával. Aki embertársát ostobának nevezi, állítsák a nagytanács elé. Aki azt mondja neki, hogy te bolond, méltó a pokol tüzére. ²³Ha tehát ajándékot akarsz az oltáron felajánlani, és ott eszedbe jut, hogy embertársadnak valami panasza van ellened, ²⁴hagyd ott ajándéodat az oltár előtt, s menj, előbb békülj ki embertársaddal, aztán térj vissza és ajánld fel ajándéodat. ²⁵Ellenfeleddel szemben légy békülékeny idejében, amikor még az úton vagy vele, nehogy átadjon ellenfeled a bírónak, a bíró pedig a poroslónak, és börtönbe kerülj. ²⁶Bizony mondom neked, nem szabadulsz ki, amíg az utolsó fillért is meg nem fizeted.

A házasságtörés. ²⁷Hallottátok a parancsot: Ne törj házasságot. ²⁸Én pedig azt mondom nektek, hogy aki bűnös vággyal asszonyra néz, szívében már házasságtörést követett el vele. ²⁹Ezért ha jobb szemed megbotránkoztat, vágj ki és dobd el! Inkább egy tagod vesszen oda, mintsem az egész tested a kárhozatra jusson. ³⁰Ha jobb kezed visz

bűnbe, vágd le és dobd el! Inkább egy tagod vesszen oda, mintsem az egész tested polkba kerüljön. ³¹Ezt is előírták: Aki elbocsátja feleségét, adjon neki válólevelet. ³²Én pedig azt mondom nektek, hogy aki elbocsátja feleségét - hacsak nem paráznasága miatt -, okot ad neki a házasságtörésre. S aki elbocsátottat vesz feleségül, házasságot tör.

Az eskü. ³³Hallottátok ezt a régieknek szóló parancsot is: Ne esküdjél hamisan, hanem tartsd meg az Úrnak tett esküdet. ³⁴Én pedig azt mondom nektek: Egyáltalán ne esküdjetek, sem az égre, mert az Isten trónja, ³⁵sem a földre, mert az lába számolya, sem Jeruzsálemre, mert az a nagy Király városa. ³⁶Még saját fejedre se esküdjél, mert egyetlen hajszáladat sem tudod fehérré vagy feketévé tenni. ³⁷Így beszéljeteink inkább: az igen igen, a nem nem. Ami ezenfelül van, a gonosztól való.

A rosszat jóval kell viszonzni. ³⁸Hallottátok a parancsot: Szemet szemért és fogat fogért. ³⁹Én pedig azt mondom nektek, ne álljatok ellent a gonosznak. Aki megüti a jobb arcodat, annak tartsd oda a másikat is! ⁴⁰Aki perbe fog, hogy elvegye a ruhádat, annak add oda a köntösödöt is! ⁴¹S ha valaki egy mérföldnyire kényszerít, menj vele kétannyra! ⁴²Aki kér, annak adj, s attól, aki kölcsönt akar tőled, ne tagadd meg!

Az ellenség szeretete. ⁴³Hallottátok a parancsot: Szeresd felebarátodat, és gyűlöld ellenségedet. ⁴⁴Én pedig azt mondom nektek, szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok üldözőitekért! ⁴⁵Így lesztek fiaik mennyi Atyátnak, aki fölkelte napját jókra is, gonoszokra is, esőt ad igazaknak is, bűnösöknek is. ⁴⁶Ha csupán azokat szeréteitek, akik szeretnek benneteket, mi lesz a jutalmatok? Nem így tesznek a vámosok is? ⁴⁷S ha nem köszöntétek, csak barátaitokat, mi különöset tesztek? Nem így tesznek a pogányok is? ⁴⁸Legyetek hát tökéletesek, amint mennyi Atyátnak tökéletes!

6 Az alamizsnálkodás. ¹Ügyeljeteink, hogy a jót ne az emberek szeme láttára tegyéteink, azért, hogy lássanak benneteket. Így semmi jutalom nem vár rátok mennyi Atyátnál. ²Amikor tehát alamizsnát adsz, ne kürtöltess magad előtt, mint a képmutatók teszik a zsinagógában és az utcán, hogy dicsérjék őket az emberek! Bizony mondom nektek, megkapták jutalmukat. ³Te úgy adj alamizsnát, hogy ne tudja a bal kezéd, mit tesz a jobb. ⁴Így alamizsnád titokban marad, és Atyád, aki a rejtekben is lát, megjutalmaz.

Az imádság. ⁵Amikor imádkoztok, ne tegyetek úgy, mint a képmutatók, akik az emberek szeme láttára szeretnek imádkozni a zsinagógában meg az utcasarkon, hogy mutogassák magukat! Bizony mondom nektek: megkapták jutalmukat. ⁶Te amikor imádkozol, menj be a szobába, zárd be az ajtót, s imádkozzál titokban mennyi Atyádnhoz! S mennyi Atyád, aki a rejtekben is lát, megjutalmaz.

A miatyánk. ⁷Amikor imádkoztok, ne szaporítsátok a szót, mint a pogányok, akik azt hiszik, hogy ha ömlik belőlük a szó, nyomban meghallgatásra találnek! ⁸Ne utánozzátok hát őket! Tudja a ti Atyátnak, mire van szükségetek, mielőtt még kérnéteink. ⁹Ti így imádkozzátok: Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a neved, ¹⁰jöjjön el az országod, legyen meg az akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. ¹¹Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, ¹²s bocsásd meg a vétkeinket, amint mi is megbocsátottunk az ellenünk vétkezőknek. ¹³És ne vigy minket kísértésbe, hanem

A talentumokról szóló példabeszéd. ¹⁴Úgy lesz, mint azzal az emberrel, aki idegenbe készült. Összehívta szolgálait, s rájuk bízta vagyonát. ¹⁵Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint, aztán útra kelt. ¹⁶Aki öt talentumot kapott, menten elkezdett vele kereskedni, s másik ötöt nyert rajta. ¹⁷Ugyanígy az is, aki kettőt kapott, másik kettőt szerzett. ¹⁸Aki egyet kapott, elment, ásott egy gödröt, és elrejtette urának pénzét. ¹⁹Hosszú idő elteltével megjött a szolgál ura, és számadást tartott. ²⁰Jött, aki öt talentumot kapott, és felmutatta a másik öt talentumot: Uram, öt talentumot adtál, nézd, másik ötöt nyertem rajta. - ²¹Jól van, te hűséges, derék szolga - mondta neki ura. - Minthogy a kevésben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe! ²²Jött az is, aki két talentumot kapott, s így szólt: Uram, két talentumot adtál, nézd, másik kettőt szereztem. - ²³Jól van, te hűséges, derék szolga. Mivel a kevésben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe! ²⁴Végül jött az is, aki csak egy talentumot kapott. Ez így beszélt: Uram, tudtam, hogy kemény ember vagy. Aratsz, ahol nem vetettél, és gyűjtesz, ahol nem szórtál. ²⁵Ezért félelmemben mentem, elástam a földbe talentumodat. Itt van, ami a tiéd. - ²⁶Te mihaszna, lusta szolga! - kiáltott rá ura. - Tudtad, hogy ott is aratok, ahol nem vetettem, s ott is gyűjtök, ahol nem szórtam. ²⁷Oda kellett volna adnod pénzemet a pénzváltóknak, hogy megjövet kamatostul kaptam volna vissza. ²⁸Vegyéteink el tőle a talentumot, és adjátok oda annak, akinek tíz talentuma van! ²⁹Mert annak, akinek van, még adnak, hogy bőven legyen neki; akinek meg nincs, attól még amije van is, elveszik. ³⁰Ezt a mihaszna szolgát pedig vesséteink ki a külső sötétségre! Ott sírás és fogcsikorgatás lesz.

Az utolsó ítélet. ³¹Amikor eljön dicsőségében az Emberfia és vele minden angyal, helyet foglal főnséges trónján. ³²Elébe gyűlnek mind a nemzetek, ő pedig különválasztja őket egymástól, ahogy a pásztor különválasztja a juhokat a kosoktól. ³³A juhokat jobb-jára állítja, a kosokat pedig baljára. ³⁴Aztán így szól a király a jobbán állókhoz: Jöjjetek, Atyám áldottai, vegyéteink birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot! ³⁵Éhes voltam, és adtatok ennem. Szomjas voltam, és adtatok innom. Idegen voltam, és befogadtatok. ³⁶Nem volt ruhám, és felruháztatok. Beteg voltam, és meglátogattatok. Börtönben voltam, és fölkerestetek. ³⁷Erre megkérdezik az igazak: Uram, mikor láttunk éhesen, hogy enned adtunk volna, vagy szomjasan, hogy innod adtunk volna? ³⁸Mikor láttunk idegenként, hogy befogadtunk volna? ³⁹Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy meglátogathattunk volna? ⁴⁰A király így felel: Bizony mondom nektek, amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettéteink. ⁴¹Ezután a balján állókhoz is szól: Távozzatok színem elől, ti átkozottak, az örök tűzre, amely a sátánnak és angyalainak készült. ⁴²Mert éhes voltam, s nem adtatok ennem. Szomjas voltam, s nem adtatok innom. ⁴³Idegen voltam, s nem fogadtatok be. Nem volt ruhám, s nem ruháztatok fel. Beteg és fogoly voltam, s nem jöttetek el meglátogatni. ⁴⁴Ekkor ezek is megkérdezik: Uram, mikor láttunk éhesen vagy szomjasan, idegenként vagy ruhátlanul, betegen vagy börtönben, s nem voltunk szolgálatodra? ⁴⁵Erre majd ezt feleli: Bizony mondom nektek, amit a legkisebbek valamelyikével nem tettetek, velem nem tettéteink. ⁴⁶Ezek örök büntetésre mennek, az igazak meg örök életre.”

A Megváltó megjelenése. ²⁹Mindjárt e gyötrelmes napok után a Nap elhomályosul, a Hold nem világít, a csillagok lehullanak az égről, és az egek erői megrendülnek. ³⁰Akkor feltűnik az égen az Emberfia jele, és a mellét veri a föld minden népe, mert látja, amint az Emberfia eljön az ég felhőin, nagy hatalommal és dicsőséggel. ³¹Elküldi angyalait hangos harsonaszóval, s összegyűjtik a választottakat a szélrőzsa minden irányából, az ég egyik szélétől a másikig.

A fügefáról szóló hasonlat. ³²Vegyetek példát a fügefáról. Amikor hajtása már zsendül és a levelei kibontakoznak, tudjátok, hogy közel van a nyár. ³³Így amikor ezeket látjátok, magatok is megállapíthatjátok, hogy már közel van az ajtóban. ³⁴Bizony mondom nektek: Nem múlik el ez a nemzedék, míg ezek be nem következnek. ³⁵Ég és föld elmúlik, de az én ígéim el nem múlnak.

Felhívás az éberségre. ³⁶Azt a napot és órát azonban nem tudja senki, az ég angyalai sem, a Fiú sem, csak az Atya. ³⁷Az Emberfiának eljövelekor úgy lesz, ahogy Noé napjaiban történt. ³⁸A vízözön előtti napokban ettek-ittak, nősültek, férjhez mentek egészen addig, amíg Noé be nem ment a bárkába, ³⁹s jött a vízözön, és el nem ragadta mindnyájukat. Ugyanígy lesz az Emberfiának megjelenésekor is. ⁴⁰Akkor, ha ketten lesznek a mezőn, az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják. ⁴¹Ha két asszony öröl a malomban, az egyiket fölveszik, a másikat otthagyják. ⁴²Legyetek hát éberek, mert nem tudjátok, melyik órában jön el Uratok. ⁴³Gondoljatok erre: Ha a ház ura tudná, hogy melyik órában jön a tolvaj, bizonyára virrasztana, és nem engedné, hogy házába betörjön. ⁴⁴Legyetek hát készen, mert az Emberfia abban az órában jön el, amelyikben nem is gondoljátok!

A hű szolga. ⁴⁵Ki a hű és okos szolga, akit ura háza népe fölé rendelt, hogy idejében enni adjon nekik? ⁴⁶Boldog az a szolga, ha ura hazatérve ilyen munkában találja! ⁴⁷Bizony mondom nektek, egész vagyona fölé rendeli. ⁴⁸De ha a szolga hitvány s magában azt gondolja, hogy „Késik a gazdám” - ⁴⁹ezért ütni-verní kezdí a többi szolgát, és együtt eszik-iszik a részegekkel; ⁵⁰ura egy olyan napon jön meg, amikor nem várja, és olyan órában, amikor nem is sejtí. ⁵¹Kettévágatja és a képmutatók sorsára juttatja. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz.

25 Példabeszéd a tíz szűzről. ¹A mennyek országa hasonlít a tíz szűzhöz, akik fogták lámpásukat, és a völegény elé mentek. ²Öt balga volt közülük, öt pedig okos. ³A balgák lámpásukat ugyan elvitték, de olajat nem vittek bele. ⁴Az okosak lámpásukkal együtt olajat is vittek korsójukban. ⁵A völegény késett, így valamennyien elálmosodtak és elaludtak. ⁶Éjfélkor kiáltás hallatszott: Itt a völegény, menjetek ki elébe! - ⁷Erre a szűzek mind fölkeltek, és rendbe hozták lámpásukat. ⁸A balgák kérték az okosakat: Adjatok egy kis olajat! Lámpásunk kialvóban van. - ⁹Nem adunk - felelték az okosak -, mert akkor nem lesz elég se nekünk, se nektek. Menjetek inkább az árusokhoz és vegyetek magatoknak. ¹⁰Míg odavoltak vásárolni, megérkezett a völegény, és akik készen voltak, bevonultak vele a menyegzőre. Ezzel az ajtó bezárult. ¹¹Később megérkezett a többi szűz is. Beszöltak: Uram, Uram, nyiss ki nekünk! ¹²De ő így válaszolt: Bizony mondom nektek, nem ismerlek benneteket. ¹³Legyetek hát éberek, mert nem tudjátok sem a napot, sem az órát.

szabadíts meg a gonosztól. ¹⁴Ha megbocsátjátok az embereknek, amit vétettek ellentek, mennyei Atyátok is megbocsát nektek. ¹⁵De ha nem bocsátok meg az embereknek, Atyátok sem bocsátja meg bűneiteket.

A böjt. ¹⁶Amikor böjtöltök, ne öltsetek olyan ábrázatot, mint a képmutatók, akik komorrá változtatják arcukat, hogy lássák böjtölésük! Bizony mondom nektek: megkapták jutalmukat. ¹⁷Te, amikor böjtölsz, kend meg fejedet és mosd meg arcodat, ¹⁸hogy ne lássák rajtad az emberek, hogy böjtölsz, hanem csak Atyád, aki a rejtekben is ott van! Akkor Atyád, aki a rejtekben is lát, megjutalmaz.

A kincsgyűjtés. ¹⁹Ne gyűjtsetek magatoknak kincset a földön, ahol moly rágja és rozsdá marja, s ahol betörnek és ellopják a tolvajok! ²⁰A mennyben gyűjtsetek kincset, ahol nem rágja moly és nem marja rozsdá, s ahol nem törnek be és nem lopják el a tolvajok! ²¹Ahol a kincsed, ott a szíved is.

A világosság. ²²A test világa a szem. Ha szemed ép, egész tested világos. ²³De ha a szemed rossz, egész testedre sötétség borul. Ha tehát a világosság, amely benned van, sötétség, mekkora lesz maga a sötétség?

A két úr szolgálata. ²⁴Senki sem szolgálhat két úrnak: vagy gyűlöli az egyiket, a másikat pedig szereti, vagy ragaszkodik az egyikhez, a másikat pedig megveti. Nem szolgálhattok az Istennek is, a Mammonnak is.

A gondviselés. ²⁵Azt mondom ezért nektek: Ne aggódjatok életetek miatt, hogy mit esztek vagy mit isztok, sem testetek miatt, hogy mibe öltöztök! Nem több az élet az edednél s a test a ruhánál? ²⁶Nézzétek az ég madarait! Nem vetnek, nem aratnak, csűrbe sem gyűjtenek - mennyei Atyátok táplálja őket. Nem többet értek ti náluk? ²⁷Ugyan ki toldhatja meg életét csak egy könyöknyivel is, ha aggodalmaskodik? ²⁸Hát a ruházat miatt miért nyugtalankodtok? Nézzétek a mezők liliomait, hogyan nőnek: nem fáradoznak, nem szőnek-fonnak, ²⁹mégis, mondom nektek, még Salamon sem volt dicsősége teljében úgy felöltözve, mint egy ezek közül. ³⁰Ha a mezei virágot, amely ma virít, holnap pedig a kemencébe kerül, így öltözteti az Isten, akkor benneteket, kishitűek, nem sokkal inkább? ³¹Ne aggodalmaskodjatok hát, és ne kérdezzétek: Mit eszünk, mit iszunk? ³²Ezeket a pogányok keresik. Mennyei Atyátok tudja, hogy ezekre szükségetek van. ³³Ezért ti elsősorban az Isten országát és annak igazságát keressétek, s ezeket mind megkaptjátok hozzá! ³⁴Ne aggódjatok tehát a holnap miatt, a holnap majd gondoskodik magáról! A mának elég a maga baja.

7 Az ítékezés. ¹Ne ítélezzetek, hogy fölöttetek se ítélezzenek! ²Amilyen ítélettel ti ítéleztetek, olyannal fognak majd fölöttetek is ítélekezni. Amilyen mértékkel mértek, olyannal fognak majd nektek is visszamérni. ³Miért látod meg a szálkát embertársad szemében, amikor a magadéban a gerendát sem veszed észre? ⁴Hogy mondhatod embertársadnak, hogy hadd vegyem ki a szemedből a szálkát, amikor a magad szemében gerenda van? ⁵Képmutató! Előbb vedd ki a gerendát a saját szemedből, s akkor hozzáláthatsz ahhoz, hogy kivedd a szálkát embertársad szeméből!

A szent dolgok. ⁶Ne adjátok a szent dolgokat a kutyáknak és gyöngyeiteket se szórjátok a sertések elé, különben még eltapossák lábukkal, és megfordulva széttépnek benneteket!

Az álhatatos ima. ⁷Kérjétek és kaptok, keressetek és találtok, zörgessetek és ajtót nyitnak nektek! ⁸Mert aki kér, az kap, aki keres, az talál, s aki zörget, annak ajtót nyitnak. ⁹Melyiketek ad fiának követ, amikor az kenyeret kér tőle? ¹⁰Vagy ha halat kér, ki ad neki kigyót? ¹¹Ha tehát ti, bár gonoszak vagytok, tudtok jót adni gyermekeiteknek, akkor mennyivel inkább ad jót mennyei Atyátok azoknak, akik kérik.

Az aranyszabály. ¹²Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek velük! Ez a törvény és a próféták.

A szűk kapu. ¹³A szűk kapun menjétek be! Tágas a kapu és széles az út, amely a romlásba visz - sokan bemennek rajta. ¹⁴Szűk a kapu és keskeny az út, amely az életre vezet - kevesen vannak, akik megtalálják.

A hamis próféták. ¹⁵Óvakodjatok a hamis prófétáktól! Báránybőrben jönnek hozzátok, de belül ragadozó farkasok. ¹⁶Gyümölcsseikről ismeritek fel őket. Szednek-e tövisek közül szőlőt vagy bogáncsról fűgét? ¹⁷Így minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt. ¹⁸Nem hozhat a jó fa rossz gyümölcsöt, sem a rossz fa jó gyümölcsöt. ¹⁹Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt. ²⁰Tehát gyümölcsseikről ismeritek fel őket. ²¹Nem jut be mindenki a mennyek országába, aki mondja nekem: - Uram, Uram! Csak az, aki teljesíti mennyei Atyám akaratát. Sokan mondják majd nekem azon a napon: ²²Uram, Uram, hát nem a te nevedben jövendöltünk? Nem a te nevedben üztünk ördögöt? Nem a te nevedben tettünk annyi csodát? - ²³Akkor kijelentem nekik: Sosem ismertelek benneteket. Távozzatok szíнем elől, ti gonosztevők!

Hasonlat a sziklára épített házról. ²⁴Aki hallgatja szavamat, és tettekre is váltja, az okos emberhez hasonlít, aki sziklára építette a házát. ²⁵Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, és nekizúdult a háznak, de nem dőlt össze, mert szikla volt az alapja. ²⁶Aki hallgatja ugyan tanításomat, de nem váltja tettekre, a balga emberhez hasonlít, aki házát homokra építette. ²⁷Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, és nekizúdult a háznak. Az összedőlt és romhalmazzá vált.”

A beszéd hatása. ²⁸Ezzel Jézus befejezte ezeket a beszédeket. A nép ámult tanításán, ²⁹mert úgy tanított, mint akinek hatalma van, s nem úgy, mint az írástudók.

III. BESZÉDEK ISTEN ORSZÁGÁRÓL

8 A leprás. ¹Amikor lejött a hegyről, nagy népsokaság követte. ²Egyszer csak odament hozzá egy leprás, leborult előtte és kérte: „Uram, ha akarod, megtisztíthatasz!” ³Jézus kinyújtotta kezét, megérintette, s így szólt hozzá: „Akarom, tisztulj meg!” Erre az nyomban megtisztult leprájától. ⁴Ekkor Jézus ezt mondta neki: „Vigyázz, ne mondd el

Jeruzsálem figyelmeztetése. ³⁷Jeruzsálem, Jeruzsálem, megölöd a prófétákat és megkövezed, akik hozzád küldettek! Hányszor akartam egybegyűjteni fiaidat, ahogy a tyúk szárnya alá gyűjti csibéit, de nem akartátok. ³⁸Íme, elhagyatott lesz házatok. ³⁹Mondom nektek, mostantól mindaddig nem láttok, amíg nem zengitek: Áldott, aki az Úr nevében jön!”

24 A templom. ¹Jézus kijött a templomból és elindult. Tanítványai odafordultak hozzá, és mutogatták neki a templom köveit. ²Erre megjegyezte: „Látjátok ezeket? Bizony mondom nektek, nem marad itt kő kövön, amit le nem rombolnának.”

Jeruzsálem pusztulásának előképei. ³Amikor az Olajfák-hegyén leült, egyedül tanítványai járultak hozzá, és kérdezték: „Mondd meg nekünk, mikor következik ez be? S mi lesz a jel eljöveteled és a világ vége előtt?” ⁴Jézus így válaszolt: „Vigyázzatok, nehogy valaki félrevezessen benneteket. ⁵Sokan jönnek majd a nevemben, s azt mondják magukról, én vagyok a Krisztus, és sokakat megtévesztenek. ⁶Háborúkról fogtok majd hallani, s háborús hírek fognak keringeni. Vigyázzatok, ne kerítsen hatalmába benneteket a félelem, ezeknek be kell következniük, de ez még nem a vég. ⁷Nemzet nemzet ellen és ország ország ellen támad. Éhínség, ragály üti fel a fejét, és a föld megrendül itt is, ott is. ⁸De ez még csak a kezdete a gyötrelmeknek. ⁹Szorongatásban lesz részetek, megölnek benneteket, s a nevemért minden nemzet gyűlölni fog titeket. ¹⁰Sokan eltáborodnak hitüktől, elárulják és gyűlölik majd egymást. ¹¹Számos hamis próféta fellép, és sokakat tévedésbe ejtenek. ¹²A gonoszság megsokasodása miatt sokakban kihűl a szeretet, ¹³de aki mindvégig kitart, az üdvözülni fog. ¹⁴Az országnak ezt az evangéliumát hirdetni fogják az egész világon, bizonyosságul minden népnek, és akkor jön el a vég.

Jeruzsálem pusztulása. ¹⁵Amikor majd látjátok a szent helyen az iszonyatos pusztulást, amelyet Dániel próféta megjövendölt - aki olvassa, értse meg! -, ¹⁶akkor, aki Júdeában van, meneküljön a hegyekbe. ¹⁷Aki a háztetőn van, ne jöjjön le, hogy kivigye a házából holmiját, ¹⁸s aki a mezőn van, ne térjen vissza, hogy elvigye köntösét. ¹⁹Jaj a várandós és szoptató anyáknak azokban a napokban! ²⁰Imádkozzatok, hogy ne télen vagy szombaton kelljen menekülnötök! ²¹Akkora lesz a gyötrelmek, amilyen még nem volt a világ kezdetétől mindmáig és nem is lesz. ²²Ha nem rövidülnének meg azok a napok, nem menekülne meg egyetlen ember sem. De a választottak kedvéért megrövidülnek azok a napok.

Az álmessiasok. ²³Akkor ha valaki azt mondja: Íme, itt a Krisztus vagy amott! ne higgyétek. ²⁴Álpróféták és álkrisztusok fognak fellépni, és nagy jeleket és csodákat visznek végbe, hogy megtévesszék, ha lehet, még a választottakat is. ²⁵Lám, előre megmondtam nektek. ²⁶Ha tehát azt mondják nektek, hogy kinn van a pusztában -, ne menjétek ki, hogy a házban rejtőzködik -, ne higgyétek el! ²⁷Amint a villám napkeleten támad és napnyugatig látszik, olyan lesz az Emberfiának eljövetele is. ²⁸Ahol a hulla van, oda gyűlnek a keselyűk.

kat. ⁶Szívesen elfoglalják a lakomákon a főhelyeket és a zsinagógában az első székeket, ⁷szeretik, ha a tereken köszöntik s rabbinak szólítják őket az emberek. ⁸Ti ne hívasátok magatokat rabbinak, mert egy a ti mesteretek, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok. ⁹Atyának se szólítsatok senkit a földön, mert egy a ti Atyátok, a menynevei. ¹⁰Tanítónak se hívasátok magatokat, mert egy a ti tanítótok, Krisztus. ¹¹Aki nagyobb közületek, az a szolgátok lesz. ¹²Aki felmagasztalja magát, azt megalázzák, aki megalázza magát, azt felmagasztalják.

Az írástudók és farizeusok képmutatása. ¹³Jaj nektek, írástudók és farizeusok, ti képmutatók! Bezárjátok a mennyek országát az emberek előtt. Magatok nem mentek be, s akik be szeretnének jutni, azokat meg nem engeditek be. ¹⁴Jaj nektek, írástudók és képmutató farizeusok, mert felemésztitek az özvegyek és árvák vagyonát. Közben nagyokat imádkoztok, ezért nagyobb ítélet vár rátok. ¹⁵Jaj nektek, írástudók és farizeusok, ti képmutatók! Bejártok tengert és szárazföldet, hogy egyetlen áttérőt szerezzetek, s ha sikerül, a kárhozat fiává teszitek, kétszerte inkább magatoknál. ¹⁶Jaj nektek, vak vezető! Azt mondjátok, hogy ha valaki a templomra esküszik, nem érvényes, de ha a templom aranyára, akkor az kötelezi. ¹⁷Esztelenek és vakok! Hát mi több, az arany vagy a templom, amely megszenteli az aranyat? ¹⁸Ugyanígy: Ha valaki az oltárra esküszik, az nem érvényes, de ha a rajta levő áldozati ajándékokra esküszik, az kötelezi. ¹⁹Ti vakok! Hát mi több, az ajándék vagy az oltár, amely megszenteli az ajándékot? ²⁰Aki az oltárra esküszik, rá esküszik és mindenre, ami csak rajta van. ²¹Aki a templomra esküszik, rá esküszik, s arra, aki benne lakik. ²²Aki az égre esküszik, az Isten trónjára esküszik és arra, aki rajta ül. ²³Jaj nektek, írástudók és farizeusok, ti képmutatók! Mentából, kaporból és kőményből tizedet adtok, közben ami fontosabb a törvényben, az igazságosságot, az irgalmat és a hűséget elhanyagoljátok. Ezt meg kell tenni, azt nem szabad elhagyni. ²⁴Ti vak vezetők! A szűnyogot kiszűritek, a tevét meg lenyelitek. ²⁵Jaj nektek, farizeusok és írástudók, ti képmutatók! Tisztára mossátok a pohárnak és a tálnak a külsejét, belül azonban tele vannak rablással és mértéktelenséggel. ²⁶Te vak farizeus! Előbb belül tisztítsd ki a poharat és a tálat, akkor majd kívül is tiszta lesz. ²⁷Jaj nektek, farizeusok és írástudók, ti képmutatók! Fehérre meszelt sírokhoz hasonlítottok, amelyek kívülről szépnek látszanak, de belül tele vannak a halottak csontjaival s mindenféle undoksággal. ²⁸Így ti is kívülről igazaknak látszotok az emberek szemében, de belül tele vagytok képmutatással és gonosszággal. ²⁹Jaj nektek, farizeusok és írástudók, ti képmutatók! A prófétáknak sírboltot építetek, az igazak síremlékeit feldíszítitek, ³⁰s azt mondjátok: Ha atyáink idejében éltünk volna, nem lettünk volna részesei, mint ők, a próféták vére ontásában. ³¹Ezzel magatok is megvalljátok, hogy a próféták gyilkosainak vagytok a fiai. ³²Töltsétek csak be atyáitok mértékét! ³³Kígyók, viperák fajtája! Hogy is kerülhetnétek el a kárhozat büntetését? ³⁴Nos, prófétákat, bölcséket és írástudókat küldök hozzátok. Közülük némelyeket megöltök és keresztre feszítetek, másokat megostoroztok a zsinagógában és városról városra üldöztök. ³⁵Ezért rátok száll minden igaz vér, amelyet a földön kiontottak, az igaz Ábel véretől egészen Zakariásnak, Barakiás fiának véréig, akit a templom és az oltár közt öltetek meg. ³⁶Bizony mondom, ezek mind utolérnek ezt a nemzedéket.

senkinek, hanem menj, mutasd meg magad a papnak, és ajánld fel a Mózes rendelte áldozatot bizonyosságul!”

A kafarnaumi százados. ⁵Amikor beért Kafarnaumba, egy százados járult eléje, kérve őt: ⁶„Uram - szólította meg -, szolgám bénán fekszik otthon, és rettenetesen kínlódik.” ⁷„Megyek és meggyógyítom” - felelte neki. ⁸A százados ezt mondta neki: „Uram, nem vagyok méltó, hogy betérj házamba. Csak szólj egy szót, és szolgám meggyógyul!” ⁹Magam is alárendelt ember vagyok, s katonák szolgálnak alattam. Ha azt mondom az egyiknek: Menj el! - elmegy, a másikkal: Gyere ide! - odajön hozzám, vagy szolgámnak: Tedd ezt meg! - megteszi.” ¹⁰Ennek hallatára Jézus elcsodálkozott és kísérőihez fordult: „Bizony mondom nektek, Izraelben nem találtam ekkora hitet. ¹¹Ezért mondom nektek: Sokan jönnek majd napkeletről és napnyugatról, és letelepednek Ábrahám, Izsák és Jákob mellé a mennyek országában, ¹²az ország fiait pedig kivetik a külső sötétségbe. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz.” ¹³A századosnak pedig ezt mondta Jézus: „Menj, legyen úgy, ahogy hitted!” A szolga még abban az órában meggyógyult.

Jézus Péter házában. ¹⁴Amikor Jézus betért Péter házába, annak anyósát lázas beteg, ágyban találta. ¹⁵Megérintette kezét, erre megszűnt a láza. Fölkelt és szolgált neki. ¹⁶Amikor beesteledett, sok ördögtől megszállt embert vittek hozzá. Szavával kiűzte a gonosz lelkeket, és mind meggyógyította a betegeket, ¹⁷hogy beteljesedjen Izajás jövendölése: „Magára vállalta bajainkat és hordozta betegségeinket.”

Jézus követése. ¹⁸Amikor Jézus látta maga körül a sokaságot, meghagyta, hogy keljenek át a túlsó partra. ¹⁹Akkor odalépett hozzá egy írástudó és azt mondta neki: „Mester, követelek téged, bárhová mégy is.” ²⁰Jézus így válaszolt: „A rókáknak van vackuk, az ég madarainak fészük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania.” ²¹Egy másik tanítványa kérte: „Uram, engedd meg, hogy előbb elmenjek és eltemessem apámat!” ²²Jézus azonban ezt felelte: „Kövess engem, hagyd a holtakra, hadd temessék halottaikat!”

A vihar lecsendesítése. ²³Bárkába szállt, s tanítványai követték. ²⁴Egyszerre csak nagy vihar támadt a tavon, úgyhogy a hullámok elborították a bárkát. Ő azonban aludt. ²⁵Odamentek hozzá, fölkeltették és kérték: „Uram, ments meg minket, elvesszünk!” ²⁶Jézus ezt mondta nekik: „Mit féltek, kishitűek?” Aztán fölkelt, parancsolt a szélvésznek és a víznek, s nagy nyugalom támadt. ²⁷Az emberek csodálkozva kérdezték: „Ki lehet ez, hogy még a szélvész és a víz is engedelmeskedik neki?”

A gadarai ördögösök. ²⁸Amikor a túlsó parton Gadara környékére ért, két ördögtől megszállt emberrel találkozott. A sírboltokból jöttek elő. Annyira elvadultak voltak, hogy senki sem mert az úton járni. ²⁹Így kiabáltak: „Mi közünk hozzád, Isten fia? Azért jöttél ide, hogy idő előtt gyötörj minket?” ³⁰Messze tőlük nagy sertéskonda legelészett. ³¹Ezért az ördögök kérték: „Ha kiűzöl minket, küldj a sertéskondába!” ³²„Menjete!” - mondta nekik. Erre kimentek és megszállták a sertéseket, mire az egész konda lerohant a meredekről a tóba és vízbe fűlt. ³³A kanászok elfutottak, és a városba érve mindent elmondtak, azt is, ami a megszállottakkal a szemük láttára történt. ³⁴Az egész város kiment Jézus elé, és amikor megpillantották, kérték, hagyja el határukat.

9 A béna meggyógyítása. ¹Erre bárkába szállt, átkelt a tavon és városába ment. ²Ott egy hordágyon fekvő bénát hoztak hozzá. Hitüket látva Jézus e szavakkal fordult a bénához: „Bízzál, fiam, bocsánatot nyernek bűneid!” ³Néhány írástudó erre azt gondolta magában: „Ez káromkodik.” ⁴Jézus belelátott gondolataikba, ezért megkérdezte: „Miért gondoltok magatokban rosszat? ⁵Mi könnyebb? Azt mondani, hogy bocsánatot nyernek bűneid, vagy azt, hogy kelj föl és járj? ⁶Tudjátok hát meg, hogy az Emberfiának van hatalma a földön a bűnök megbocsátására!” Ezzel a bénához fordult: „Kelj föl, fogd ágyadat és menj haza!” ⁷Az fölkel és hazament. ⁸Ennek láttán félelem fogta el a népet, és dicsőítette az Istent, hogy az embereknek ekkora hatalmat adott.

Máté meghívása. ⁹Amikor Jézus továbbment, látott egy Máté nevű embert, amint ott ült a vámnál. Szólt neki: „Kövess engem!” Az felállt és követte. ¹⁰Amikor később vendégül látta házában, sok vámos meg bűnös jött oda, s Jézussal és tanítványaival együtt asztalhoz telepedett. ¹¹Ezt látva a farizeusok megkérdezték tanítványaitól: „Miért eszik mesteretek vámosokkal és bűnösökkel?” ¹²Jézus meghallotta, és így válaszolt: „Nem az egészségeseknek kell az orvos, hanem a betegeknek. ¹³Menjetekek és tanuljátok meg, mit jelent: Irgalmasságot akarok, nem áldozatot. Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem hogy a bűnösöket.”

A böjt. ¹⁴Odamentek hozzá János tanítványai és megkérdezték: „Miért van az, hogy mi és a farizeusok sokat böjtölünk, a te tanítványaid ellenben nem böjtölnek?” ¹⁵Jézus így felelt: „Hát búsulhat a násznép, míg vele a vőlegény? Eljön a nap, amikor elviszik a vőlegényt, akkor majd böjtölnek. ¹⁶Senki sem tesz ócska ruhára új szövetséget, mert a folt továbbszakítja a ruhát, s a szakadás még nagyobb lesz. ¹⁷Új bort sem töltnek régi tömlőkbe. De ha mégis, kiszakadnak a tömlők, a bor kiömlik, s a tömlők tönkremennek. Az új bort új tömlőbe öntik, így ez is, az is megmarad.”

Jairus leánya és a vérfolyásos asszony. ¹⁸Míg ezt magyarázta nekik, íme, egy előljáró lépett hozzá. Leborult előtte s kérte: „Az imént halt meg a lányom, de gyere, tedd rá kezedet és életre kel.” ¹⁹Jézus fölkel, s elment vele tanítványaival együtt. ²⁰Közben egy asszony, aki tizenkét éve vérfolyásban szenvedett, hátulról megközelítette és megérintette ruhája szegélyét. ²¹Így gondolkodott magában: „Ha csak ruháját érintem is, meggyógyulok.” ²²Jézus megfordult, ránézett és így szólt: „Bízzál leányom, a hited meggyógyított.” Attól az órától fogva egészséges lett az asszony. ²³Amikor Jézus az előljáró házához ért, s látta a fuvalásokat meg a zajongó tömeget, ²⁴rájuk szólt: „Menjetekek innét, hiszen nem halt meg a kislány, csak alszik!” Erre kinevettek. ²⁵Amikor a tömeget eltávolították, bement, megfogta a kezét, és a kislány fölkel. ²⁶A dolognak híre járt az egész vidéken.

A két vak meggyógyítása. ²⁷Jézus folytatta útját. Utánament két vak, ezt kiáltozva: „Dávid fia, könyörülj rajtunk!” ²⁸Amikor a házba érkezett, a vakok bementek hozzá. Jézus megkérdezte tőlük: „Hiszitek, hogy meg tudom tenni?” „Igen, Uram!” - felelték. ²⁹Erre megérintette a szemüket, és így szólt: „Legyen hitetek szerint!” ³⁰Nyomban megnyílt a szemük. Jézus pedig rájuk parancsolt: „Vigyázzatok, ne tudja meg senki!” ³¹De azok alighogy elmentek, az egész környéken elhíresztelték.

Az adófizetés. ¹⁵A farizeusok erre félrevonultak és megtárgyalták, hogyan tudnának szavaiba belekötni. ¹⁶Odaküldték hozzá tanítványaikat, a Heródes-pártiakkal együtt. Ezek így beszéltek: „Mester, tudjuk, hogy igazat mondasz, az Isten útját az igazsághoz híven tanítod, nem vagy tekintettel senki személyére, mert nem igazodol emberi tekintélyhez. ¹⁷Mondd meg hát nekünk, mi a véleményed: Szabad adót fizetni a császárnak, vagy nem szabad?” ¹⁸Jézus átlátott álnokságukon, ezért így válaszolt: „Mit kísértetek, képmutatók? ¹⁹Mutassátok az adópénzt!” Odanyújtottak neki egy dénárt. ²⁰Ekkor megkérdezte tőlük: „Kinek a képe és a felirata ez?” „A császáré” - felelték. ²¹Erre azt mondta nekik: „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és az Istennek, ami az Istené!” ²²Ezt hallva annyira meglepődtek, hogy otthagyták és eloldalogtak.

A feltámadás. ²³Aznap még szadduceusok is mentek hozzá, akik tagadták a feltámadást. Kérdést ²⁴intézték hozzá: „Mester, Mózes úgy rendelkezett, hogy ha valaki gyermektelenül hal meg, a testvére vegye el az özvegyet és támasszon utódot testvéreinek. ²⁵Volt hét testvér. Az első megnősült, aztán meghalt. Mivel nem volt gyermeke, feleségét testvéreire hagyta. ²⁶Ugyanez történt a másodikkal, majd a harmadikkal is, egészen a hetedikig. ²⁷Végül meghalt az asszony is. ²⁸A feltámadáskor a hét közül melyiknek a felesége lesz az asszony? Hiszen mindegyiké volt.” ²⁹Jézus így válaszolt: „Tévedtek, mert nem ismeritek sem az Írásokat, sem az Isten hatalmát. ³⁰A feltámadás után nem nősülnek, férjhez sem mennek, hanem úgy élnek, mint Isten angyalai a mennyben. ³¹Ami pedig a halottak feltámadását illeti, nem olvastátok, amit az Isten mondott nektek: ³²En vagyok Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákob Istene. Isten nem a halottak Istene, hanem az élőké.” ³³Amikor ezt a nép hallotta, elámult tanításán.

A főparancs. ³⁴Amikor a farizeusok értesültek róla, hogy a szadduceusokat is elhallgattatta, köréje gyűltek. ³⁵Hogy próbára tegye, az egyik törvénytudó kérdéssel fordult hozzá: ³⁶„Mester, melyik a főparancs a törvényben?” ³⁷Jézus ezt felelte: „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. ³⁸Ez a legnagyobb, az első parancs. ³⁹A második hasonló hozzá: Szeresd felebarátodat, mint saját magadat. ⁴⁰Ezen a két parancson alapszik az egész törvény és a próféták.”

A Messiás Dávid fia. ⁴¹Mivel a farizeusok együtt voltak, Jézus ⁴²feltette nekik a kérdést: „Mit tartotok ti a Messiásról? Kinek a fia?” „Dávidé” - felelték. ⁴³Ő tovább kérdezte őket: „Hogyan nevezheti hát Dávid a Lélek sugallatára Urának, amikor ezt mondja: ⁴⁴Így szólt az Úr az én Uramhoz: Ülj a jobbomra, míg ellenségeidet lábad alá vetem. ⁴⁵Ha Dávid Urának nevezi, hogy lehet a fia?” ⁴⁶Erre nem akadt senki, aki tudott volna neki egy szót is felelni. Attól a naptól nem is merték kérdezgetni.

23 Beszéd a farizeusok és az írástudók ellen. ¹Jézus ekkor a néphez és a tanítványokhoz fordult, ²ezekkel a szavakkal: „Az írástudók és a farizeusok Mózes tanítói székében ülnek. ³Tegyetekek meg és tartsatok meg ezért mindent, amit mondanak nektek, de tetteikben ne kövessétek őket, mert bár tanítják, de tetté nem váltják. ⁴Elviselhetetlenül nehéz terheket hordanak össze és raknak az emberek vállára, de maguk ujjal sem hajlandók mozdítani rajta. ⁵Minden tettükben az vezeti őket, hogy az emberek előtt feltűnjenek. Szélesre szabják imaszíjukat és megnagyobbítják köntösükön a bojtó-

gának?” „Az első” - válaszolták. Erre Jézus így szólt hozzájuk: „Bizony mondom nektek, hogy a vámosok és a cédák megelőznek benneteket az Isten országában. ³²Eljött ugyanis hozzátok János, hogy az igazság útjára vezessen benneteket, de nem hittetek neki. A vámosok és a cédák hittek neki. De ti ennek láttára sem tartottatok bűnbánatot és nem hittetek.”

Példabeszéd a gyilkos szőlőművesekről. ³³”Halljatok egy másik példabeszédet. Volt egy gazda, aki szőlőt telepített. Bekerítette sövényvel, belül pedig sajtót ásott és őrtornyot épített. Aztán bérbe adta a szőlőt műveseknek, és elment idegenbe. ³⁴Amikor eljött a szüret ideje, elküldte szolgálait a szőlőművesekhez, hogy szedjék be a termést. ³⁵Ám a szőlőművesek nekiestek a szolgálaknak. Az egyiket megverték, a másikat megölték, a harmadikat megkövezték. ³⁶Erre más szolgálakat küldött, többet, mint először, de ezekkel is úgy bántak. ³⁷Végül a fiát küldte el hozzájuk, mert azt gondolta: A fiamat csak megbecsülik. ³⁸De amikor a szőlőművesek meglátták a fiút, így biztatták egymást: Itt az örökös! Gyertek, öljük meg, és mienk lesz öröksége. ³⁹Nekiestek, kidobták a szőlőből és megölték. ⁴⁰Amikor majd megjön a szőlő ura, vajon mit tesz a szőlőművesekkel?” ⁴¹”A gonoszokat a gonoszok sorsára juttatja, szölejét pedig más bérlőknek adja ki bérbe, akik idejében beszolgáltatják a termést.” ⁴²Erre Jézus azt kérdezte: „Sose olvastátok az Írásban: A kő, amelyet az építők elvetettek, szegletkövé lett. Az Úr tette azzá, s ez csodálatos a szemünkben. ⁴³Ezért mondom nektek, hogy elveszik tőletek az Isten országát, s olyan nép kapja meg, amely megtermi gyümölcsét. ⁴⁴Aki erre a kőre esik, összezúzza magát, s akire rázuhan, azt szétmorzsolja.” ⁴⁵E hasonlatokat hallva a farizeusok és az írástudók megértették, hogy róluk beszélt. ⁴⁶El akarták fogni, de féltek a néptől, mert profétának tartották.

22 A királyi menyegzőről szóló példabeszéd. ¹Jézus ismét példabeszédben szólt hozzájuk: ²”A mennyek országa hasonlít a királyhoz, aki menyegzőt rendezett a fiának. ³Elküldte szolgálait, hogy szóljanak a meghívottaknak, jöjjenek a menyegzőre! Azok nem akartak jönni. ⁴Erre más szolgálakat küldött: Mondjátok meg a meghívottaknak, hogy a lakomat előkészítettem, ökreimet és hizlalt állataimat leölettem, minden készen van, gyertek a menyegzőre! ⁵Azok nem törődtek vele, az egyik a földjére ment, a másik meg az üzlete után nézett. ⁶A többiek a szolgálaknak estek, összeverték, sőt meg is ölték őket. ⁷A király ennek hallatára haragra lobbant. Elküldte csapatait, a gyilkosokat felkoncoltatta, városaikat pedig fölégette. ⁸Aztán így szólt szolgálaihoz: A menyegző ugyan kész, de a meghívottak nem voltak rá méltók. ⁹Menjetez ki az útkeresztelődésekre, s akit csak találtok, hívjátok meg a menyegzőre! ¹⁰A szolgálak ki is mentek az utakra és összeszedtek mindenkit, akit csak találtak, jókat, gonoszokat egyaránt. A menyegzős terem megtelt vendégekkel. ¹¹Amikor a király bejött, hogy lássa a vendégeket, észrevett egy embert, aki nem volt menyegzőre öltözve. ¹²Megszólította: Barátom, hogy kerültél ide, amikor nem vagy menyegzőre öltözve? Az elnémult, ¹³a király pedig megparancsolta a szolgálaknak: Kötözzétek meg kezét-lábát, s dobjátok ki a külső sötétségre. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz. ¹⁴Sokan vannak a meghívottak, de kevesen a választottak.”

A néma ördögös. ³²Alighogy ezek elmentek, íme, egy ördögtől megszállt némát hoztak eléje. ³³Mihelyt kiüzte belőle a gonosz lelket, a néma megszólalt. A nép csodálkozva mondta: „Ilyen még nem történt Izraelben!” ³⁴A farizeusok azonban azt terjesztették: „A gonosz lelkek fejedelmének segítségével úzi ki a gonosz lelkeket.”

Az aratáshoz kevés a munkás. ³⁵Jézus bejárt minden várost és falut, tanított a zsinagógákban, hirdette országa örömhírét, és gyógyított minden betegséget, minden gyengeséget. ³⁶Amikor látta a tömeget, megessett rajta a szíve, mert olyan volt, mint pásztor nélkül a juhok: elcsigázott és kimerült. ³⁷”Az aratnivaló sok, de a munkás kevés” - mondta akkor tanítványainak. - ³⁸”Kérjétek hát az aratás urát, küldjön munkásokat az aratáshoz.”

10 A tizenkét apostol kiválasztása. ¹Összehívta tizenkét tanítványát, s hatalmat adott nekik, hogy kiűzzék a tisztátalan lelkeket, és meggyógyítsanak minden betegséget, minden gyengeséget. ²A tizenkét apostol neve a következő: Az első Simon, más néven Péter, aztán testvére András, Zebedeus fia, Jakab és testvére János, ³Fülöp és Bertalan, Tamás és Máté, a vámos, Jakab, Alfeus fia és Tádé, ⁴a kánai Simon és a karióti Júdás, aki később árulója lett.

Jézus beszéde az apostolokhoz. ⁵Ezt a tizenkettőt küldte Jézus, megparancsolva nekik: „A pogányokhoz vivő utakra ne térjetez rá, s a szamariaiak városaiba ne menjetez be! ⁶Forduljatez inkább Izrael házának elveszett juhaihoz! ⁷Menjetez és hirdessétez: Közel van a mennyek országa! ⁸A betegeket gyógyítsátok meg, a halottakat támasszátok fel, a leprásokat tisztítsátok meg, a gonosz lelkeket üzzétez ki! Ingyen kaptátok, ingyen is adjátok. ⁹Övetekbe ne szerezzetez se arany-, se ezüst-, se rézpénzt! ¹⁰Ne vigyetez magatokkal az útra tarisznját, se két ruhát, se sarut, se botot! A munkás ugyanis megérdemli a bérét. ¹¹Ha egy városba vagy faluba betértez, érdeklődjetez, hogy ki az, aki méltó és maradjatez nála, míg tovább nem mentek! ¹²Amikor házába léptez, köszöntsétez! ¹³Ha méltó rá az a ház, rászáll békétez, ha nem, békétez visszaszáll rátok. ¹⁴Ha valaki nem fogad be bennetez, sem nem hallgat szavatokra, hagyjatez ott a házat, sőt a várost is, és még a port is rázzátok le a lábatokról! ¹⁵Bizony mondom nektez: Szodoma és Gomorra földjének tűrhetőbb lesz a sorsa az ítélet napján, mint annak a városnak!

Az üldözésezk. ¹⁶Nézzétez, úgy küldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé! Legyetez tehát okosak, mint a kígyók, és egyszerűek, mint a galambok! ¹⁷Az emberekkel szemben legyetez óvatosak, mert bíróság elé állítanak, zsinagógaikban pedig megostoroztatnak bennetez! ¹⁸Miattam helytartók és királyok elé hurcolnak, hogy tegyetez előttük és a pogányok előtt tanúságot. ¹⁹Amikor átadnak bennetez a bíróságnak, ne töprengjetez, hogyan és mit mondjatez! Abban az órában megadatik nektez, hogyan beszéljetez. ²⁰Mert hisz nem ti fogtok beszélni, hanem majd Atyátok Lelke szól belőletez. ²¹Halálra adja majd a testvér a testvért, az apa a gyermekét, a gyermekek meg szüleik ellen támadnak és vesztüket okozzák. ²²Mindenki szemében gyűlöletesek lesztek nevemért. Aki azonban mindvégig kitart, az üdvözüli. ²³Ha valamelyik városban majd üldöznek bennetez, meneküljetez a másikba, mert bizony mondom nektez, nem járja-

tok végig Izrael városait, amíg az Emberfia el nem jön. ²⁴Nem nagyobb a tanítvány mesterénél, sem a szolga uránál. ²⁵Legyen elég a tanítványnak, ha olyan, mint mestere, s a szolgának, ha olyan, mint ura. Ha a ház urát Belzebubnak nevezik, mennyivel inkább háza népét!

Beszéljenek nyíltan. ²⁶Ne féljetekek hát tőlük! Hiszen semmi sincs elrejtve, ami nyilvánosságra ne kerülne, s olyan titok sincs, ami ki ne tudódnék. ²⁷Amit sötétben mondok nektek, azt mondjátok el fényes nappal, és amit a fületekbe súgnak, azt hirdessétekek a háztetőkről! ²⁸Ne féljetekek azoktól, akik a testet megölik, a lelket azonban nem tudják megölni! Inkább attól féljetekek, aki a kárhozatba vetve a testet is, a lelket is el tudja pusztítani! ²⁹Ugye két verebet adnak egy filléren? S Atyátok tudta nélkül egy sem esik le a földre. ³⁰Nektek minden szál hajatok számon tartják. ³¹Ne féljetekek hát! Sokkal többet értekek a verebeknél. ³²Azokat, akik megvallanak engem az emberek előtt, én is megvallom majd mennyei Atyám előtt. ³³De aki megtagad az emberek előtt, azt én is megtagadom mennyei Atyám előtt.

Jézus követése. ³⁴Ne gondoljátok, hogy békét jöttem hozni a földre. Nem békét jöttem hozni, hanem kardot. ³⁵Azért jöttem, hogy szembeállítsam az embert apjával, a leányt anyjával, a menyét anyósával. ³⁶Az embernek a tulajdon családja lesz az ellensége. ³⁷Aki apját vagy anyját jobban szereti, mint engem, nem méltó hozzám, aki fiát vagy lányát jobban szereti, mint engem, nem méltó hozzám. ³⁸Aki nem veszi vállára a keresztyét, s nem követ, nem méltó hozzám. ³⁹Aki meg akarja találni életét, elveszíti, aki azonban elveszíti értem életét, az megtalálja.

Az apostoli beszéd befejezése. ⁴⁰Aki titeket befogad, engem fogad be, aki pedig engem fogad be, azt fogadja be, aki engem küldött. ⁴¹Aki prófétát fogad be azért, mert próféta, az a próféta jutalmát kapja. Aki igaz embert fogad be azért, mert igaz, az igaz ember jutalmában részesül. ⁴²S ha csak egy pohár friss vizet ad is valaki egynek, akár a legkisebbnek is azért, mert az én tanítványom, bizony mondom nektek, nem marad el jutalma.”

11 ¹Amikor Jézus befejezte a tizenkét apostol oktatását, továbbment, hogy tanítson, prédikáljon a városaikban.

IV. ISTEN ORSZÁGÁNAK TITKA

Keresztelő János küldöttsége. ²Közben János a börtönben hallott Jézus tetteiről. Elküldte tanítványait, hogy kérdezzék meg: ³”Te vagy az eljövendő, vagy mást várjunk?” ⁴Jézus így válaszolt és mondta: „Menjetekek, s adjátok tudtul Jánosnak, amit hallotok és láttok: ⁵Vakok látnak, sánták járnak, leprások megtisztulnak, süketek hallanak, halottak feltámadnak, a szegényeknek pedig hirdetekek az evangéliumot. ⁶Boldog, aki nem botránkozik rajtam.” ⁷Amikor azok elmentek, Jézus Jánosról kezdett beszélni a tömegnek: „Mit mentetekek ki látni a pusztába? Széltől hajladozó nádat? ⁸Vagy mit mentetekek ki látni? Finom ruhába öltözött embert? Aki finom ruhában jár, királyi palotában lakik. ⁹Miért mentetekek ki? Prófétát látni. Igen, mondom nektek, prófétánál is nagyob-

Urunknak, akkor rögtön elengedi.” ⁴Ez azért történt, hogy beteljesedjék a próféta szava: ⁵Mondjátok meg Sion leányának: Nézd, királyod jön hozzád, szerényen, szamarhátton, a teherhordó állat csikáján. ⁶A tanítványok elmentek, s úgy tettekek, ahogy Jézus meghagyta nekiek. ⁷Elhozták a szamarat és csikáját, ráterítettekek ruhájukat, ő pedig felült rá. ⁸A nép közül sokan eléje terítettekek ruhájukat az útra, mások ágakat tördelekek a fákról, és az útra szórták. ⁹Az előtte járó s az utána tóduló tömeg így kiáltozott: „Hozsanna Dávid fiának! Áldott, aki az Úr nevében jön! Hozsanna a magasságban!” ¹⁰Amikor beért Jeruzsálembe, az egész város izgalomba jött. „Ki ez?” - kérdezzetekek. - ¹¹”Ez Jézus, a próféta, a galileai Názáretből” - felelte a nép.

A kereskedők kiűzése a templomból. ¹²Jézus bement a templomba, és kiűzte onnan, akik a templomban adtak-vettekek. A pénzváltók asztalait és a galambárosok padjait felforgatta. ¹³”Meg van írva - mondta -, hogy az én házamat az imádság házának fogják nevezni, ti pedig rablók barlangjává teszitekek.”

Csodák a templomban. ¹⁴A templomban vakok és sánták mentek hozzá, s ő meggyógyította őket. ¹⁵Amikor a főpapok és írástudók látták, hogy csodákat tesz, s hogy a gyerekek a templomban így kiáltoznak: „Hozsanna Dávid fiának!”, méltatlankodtak, ¹⁶és szóltak neki: „Hallod, mit kiabálnak?” Jézus így válaszolt: „Hallom. Nem olvastátok sose: Gyerekek és csecsemők ajkával hirdetekek dicsőségeket?” ¹⁷Ezzel otthagya őket, s a várost elhagyva Betániába ment, és ott töltötte az éjszakát.

A fügefafa megátkozása. ¹⁸Kora reggel a városba tartva megéhezett. ¹⁹Az út mentén látott egy fügefát. Odament, de nem talált rajta egyebet, csak levelet. Erre így szólt: „Ne teremjen rajtad gyümölcs soha többé!” A fügefafa azon nyomban kiszáradt. ²⁰Ennek láttán a tanítványok csodálkozva kérdezzetekek: „Hogyan száradhatott ki így egyszerre a fügefafa?” ²¹”Bizony mondom nektek - felelte Jézus -, ha lesz bennetekek hit, és nem kételkedetekek, nemcsak a fügefával tehetetekek meg, ami történt, hanem akár ennek a hegynek is mondhatjátok: Emelkedj föl és omolj a tengerbe, s az is végbemegy. ²²Bármit kértekek hittel az imádságban, megkapjátok.”

Jézus küldetése. ²³Amikor a templomba érve tanított, odamentek hozzá az írástudók és a nép vénei és megkérdetekek: „Miféle hatalom birtokában teszed te ezeket? Ki adott neked hatalmat ehhez?” ²⁴Jézus így válaszolt: „Én is kérdezek tőletekek valamit. - Ha megfeleletekek rá, én is megmondom, milyen hatalom birtokában teszem ezeket. ²⁵Honnan volt János keresztsége? Az égből vagy az emberektől?” Azok tanakodni kezdetekek egymás közt: „Ha azt mondjuk, hogy az égből, azt fogja kérdezeni: Akkor miért nem hittekek nekiek? ²⁶Ha azt mondjuk, hogy az emberektől, félnünk kell a néptől, hisz Jánost mindenki prófétának tartja.” ²⁷Ezért ezt a választ adták Jézusnak: „Nem tudjuk”. Erre ő így felelt: „Akkor én sem mondom meg, milyen hatalom birtokában teszem ezeket.”

Példabeszéd a két fiúról. ²⁸”Mi a véleményetekek erről? Egy embernek volt két fia. Odament az elsőhöz és szólt nekiek: Fiam, menj ki a szőlőbe dolgozni. ²⁹Nem megyek - felelte -, de később meggondolta és kiment. ³⁰Odament a másikkhoz, és annak is szólt. Megyek - felelte -, de mégsem ment ki. ³¹Melyik tett eleget a kettő közül apja kívánsá-

szőlőmbe - mondta nekik. ⁸Amikor beesteledett, így szólt a szőlősgazda vincellérjéhez: Hívd össze a munkásokat, és add ki bérüket, kezdve az utolsón az elsőig. ⁹Jöttek tehát, akik a tizenegyedik óra tájban álltak munkába, és fejenként egy dénárt kaptak. ¹⁰Amikor az elsők jöttek, azt hitték, hogy ők majd többet kapnak, de ők is csak egy-egy dénárt kaptak. ¹¹Amikor átvették, zúgolódnak kezdtek a gazda ellen. ¹²Ezek az utolsók csak egy órát dolgoztak - mondták -, s ugyanúgy bántál velük, mint velünk, akik viseltük a nap terhét és hevét. ¹³Barátom - felelte egyiküknek -, nem követek el veled szemben igazságtalanságot. Nem egy dénárban egyeztél meg velem? ¹⁴Fogd, ami a tied és menj! Én az utolsónak is annyit szánok, mint neked. ¹⁵Vagy nem tehetem a sajátommal azt, amit akarok? Rossz szemmel nézed, hogy jó vagyok? ¹⁶Így lesznek az utolsók első, az első meg utolsó.”

Jézus harmadszor jövendöli meg szenvedését. ¹⁷Amikor Jézus Jeruzsálemben készült fölmenni, maga mellé vette a tizenkettőt, ¹⁸s ezt mondta nekik az úton: „Most fölme gyünk Jeruzsálemben. Ott a főpapok és írástudók kezére adják az Emberfiát. Azok halálá ra ítélik, ¹⁹és kiszolgáltatják a pogányoknak, hogy kigúnyolják, megostorozzák és keresztre feszítsék. De harmadnap feltámad.”

Zebedeus fiai. ²⁰Akkor odament hozzá a Zebedeus fiak anyja a fiaival együtt, és leborult előtte, hogy kérjen tőle valamit. ²¹Megkérdezte tőle: „Mit akarsz?” „Intézd úgy - felelte -, hogy két fiam közül az egyik jobbod, a másik balod felől üljön országodban.” ²²Jézus így válaszolt: „Nem tudjátok, mit kértek. Ki tudjátok inni azt a kelyhet, amelyet majd én kiiszom?” „Ki tudjuk” - felelték. ²³Erre ő így folytatta: „Kelyhemet ugyan kiisszátok, de hogy jobb és bal felől üljete k, azt nincs hatalmamban megadni nektek. Az azokat illeti, akiknek Atyám szánta.” ²⁴A többi tíz ennek hallatára megnehezte l a két testvére. ²⁵Jézus azonban odahívta őket magához, és így szólt hozzájuk: „Tudjátok, hogy akiket a világ urainak tartanak, zsarnokoskodnak a népeken, a hatalmasok meg a hatalmukat éreztetik velük. ²⁶A ti körötökben ne így legyen. Aki közülete k nagyobb akar lenni, legyen a szolgátok, ²⁷s aki első akar lenni, legyen a cseléde tek. ²⁸Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon másoknak, és odaadja az életét, váltságul sokakért.”

A két jerikói vak. ²⁹Amikor elhagyták Jerikót, nagy tömeg kísérte. ³⁰Az útszélien két vak ült. Hallva, hogy Jézus megy arra, elkezdtek kiáltozni: „Uram, Dávid fia, könyörülj rajtunk!” ³¹A nép csitította őket, hogy hallgassanak, de ők annál jobban kiáltoztak: „Uram, Dávid fia, könyörülj rajtunk!” ³²Jézus megállt, odahívta őket magához, és megkérdezte tőlük: „Mit akartok, mit tegyek?” ³³Uram - felelték -, hogy megnyíljen a szemünk.” ³⁴Jézus megkönyörült rajtuk, és megérintette szemüket. Azon nyomban visszakapták látásukat és követték őt.

21 Jézus bevonulása Jeruzsálemben. ¹Amikor Jeruzsálemhez közeledve Betfagéba, az Olajfák-hegyéhez értek, Jézus elküldte két tanítványát, ²ezzel a megbízatással: „Menjete k a szemközti faluba! Találto k ott egy megkötött szamarat a csikájával. Oldjátok el és vezesséte k ide! ³Ha valaki szólna érte, mondjátok, hogy szüksége van rá

bat. ¹⁰Ő az, akiről az Írás szól: Nézd, elküldöm követemet előtted, hogy előkészíte k utadat. ¹¹Bizony mondom nektek: asszonyok szülöttei közt nem született nagyobb Keresztelő Jánosnál. De aki a mennyek országában a legkisebb, az nagyobb nála. ¹²A mennyek országa Keresztelő János idejétől mindmáig erőszakot szenved, az erőszakosok szerzik meg. ¹³A próféták és a törvény Jánosig mind ezt jövendölték. ¹⁴S ha tudni akarjátok, ő Illés, akinek el kell jönnie. ¹⁵Akinek van füle, hallja meg! ¹⁶Kihez hasonlítam ezt a nemzedéket? Hasonlít a tereken tanyázó gyerekekhez, ¹⁷akik odakiáltják a többieknek: Furulyáztunk nektek, de nem táncoltatok, siratót énekelte künk, de nem jajgattatok. ¹⁸Eljött János, nem eszik, nem iszik, s azt mondják rá, hogy ördöge van. ¹⁹Eljött az Emberfia, eszik is, iszik is, s azt mondják rá, lám a falánk, iszákos ember, a vámosok és a bűnösök barátja. A bölcsesség azonban igazolja magát tetteivel.”

Jézus feddő szavai a városokhoz. ²⁰Akkor korholni kezdte a városokat, amelyekben a legtöbb csodát tette, mert nem tartottak bűnbánatot: ²¹„Jaj neked, Korozain! Jaj neked, Betsaida! Mert ha Tiruszban és Szidonban mentek volna végbe a bennetek történt csodák, már régen hamuban és szőrszákban tartottak volna bűnbánatot. ²²Mondom nektek: Tirusznak és Szidonnak elviselhetőbb lesz a sorsa az ítélet napján, mint a tiéte k. ²³És te, Kafarnaum! Vajon az égig emelkedel? A pokolba süllyedsz. Ha Szodomában mentek volna végbe a csodák, amelyek benned történte k, még ma is állna. ²⁴De mondom nektek: Szodoma földjének elviselhetőbb lesz a sorsa az ítélet napján, mint neked.”

Jézus saját magáról. ²⁵Abban az időben Jézus ezeket mondta: „Dicsőíte k, Atyám, ég és föld Ura, hogy az okosak és a bölcsék elől elrejtette k ezeket és a kicsinyeknek kinyilatkoztatad. ²⁶Igen, Atyám, így tetszett neked. ²⁷Atyám mindent átadott nekem, és senki sem ismeri a Fiút, csak az Atya, s az Atyát sem ismeri senki, csak a Fiú, és az, akinek a Fiú kinyilatkoztatja. ²⁸Gyertek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok, s akik terhet hordoztok - én megkönnyíte k titeket. ²⁹Vegyéte k magatokra igámat, és tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű, s megtaláljátok lelketek nyugalmát. ³⁰Az én igám édes, és az én terhem könnyű.”

12 A szombati kalászszedés. ¹Abban az időben Jézusnak egy szombati napon vetések között vezetett az útja. Tanítványai megéhezte k, ezért tépdetni kezdték a kalászt és eszegette k. ²Ezt látva a farizeusok szóvá tette k: „Nézd, a tanítványaid olyat tesznek, amelyet szombaton nem szabad tenni!” ³Erre így felelt: „Nem olvastátok, mit tett Dávid is, amikor társaival megéhezett? ⁴Bement az Isten házába és megette a szent kenyereket, amelyeket sem neki, sem társainak nem volt szabad megennie, csak a papoknak. ⁵Vagy nem olvastátok a törvényben, hogy szombatonként a papok a templomban megszegik a szombati tilalmat, mégsem követne k el vele bűnt? ⁶Mondom nektek: itt nagyobb dologról van szó, mint a templom. ⁷Ha tudnátok, mit jelent: Irgalmasságot akarok, nem pedig áldozatot, nem ítélnéte k el az ártatlanokat. ⁸Az Emberfia ura a szombatnak is!”

A béna kezű ember meggyógyulása. ⁹Innét továbbment, és betért a zsinagógájukba. ¹⁰Éppen ott volt egy béna kezű ember. Hogy vádaskodhassanak ellene, megkérdezte

ték: „Szabad-e szombaton gyógyítani?”¹¹ Így felelt: „Ha valakinek közületek csak egy juha van, s az szombaton gödörbe esik, vajon nem markolja meg és nem húzza ki-ki? ¹²Mennyivel többet ér az ember, mint a juh! Szabad tehát szombaton jót tenni.”¹³ Ezzel az emberhez fordult: „Nyújtsd ki a kezéd!” Kinyújtotta, és az éppen olyan egészséges lett, mint a másik. ¹⁴Erre a farizeusok kimentek és tanakodni kezdtek, hogyan okozhatnák vesztét.

Jézus félrevonul.¹⁵ Amikor Jézus ezt megtudta, elment onnét. Sokan utána mentek, s ő mindnyájukat meggyógyította, ¹⁶de szigorúan megtiltotta, hogy terjesszék a hírét. ¹⁷Így beteljesedett Izajás próféta jövendölése, aki ezt mondja: ¹⁸”Ez az én szolgám, akit kiválasztottam, szeretett fiam, akiben tetszésemet találok. Kiárasztom rá Lelkemet, és ítéletet hirdet a népeknek. ¹⁹Nem vitatkozik s nem kiabál, szavát sem hallják a tereken. ²⁰A megroppant nádat nem töri le, a pislákoló mécsbelet nem oltja el, míg győzelemre nem viszi az igazságot. ²¹Az ő nevében bíznak a pogány népek.”

A vak és néma ördögös.²² Ekkor egy ördögtől megszállt, vak és néma embert vittek hozzá. Meggyógyította, úgyhogy beszélt és látott. ²³A nép ámulva kérdezgette: „Csak nem ő a Dávid fia?”²⁴ Ennek hallatára a farizeusok így nyilatkoztak: „Belzebulnak, a gonosz lelkek fejedelmének nevében űzi ki a gonosz lelkeket.”²⁵ Jézus belelátott gondolataikba és így szólt hozzájuk: „Minden önmagával meghasonlott ország elnéptelededik, minden önmagával meghasonlott város vagy ház elpusztul. ²⁶Ha a sátánt sátán űzi ki, meghasonlik magával. Hogyan állhat fenn akkor az országa? ²⁷Ha én Belzebul segítségével űzöm ki a gonosz lelkeket, a fiaitok kinek a segítségével űzik ki? Így ők lesznek bíráitok. ²⁸De ha én Isten Lelkével űzöm ki a gonosz lelkeket, akkor már elérkezett hozzátok az Isten országa. ²⁹Hogy törhet be valaki az erős ember házába, s hogy rabolhatja el vagyonát, hacsak előbb meg nem kötözi? Akkor kifoszthatja házát. ³⁰Aki nincs velem, az ellenem van, aki nem gyűjt velem, az szétszór. ³¹Ezért mondom nektek: minden bűnre és káromlásra elnyerik az emberek a bocsánatot, de a Lélek káromlása nem nyer bocsánatot. ³²Ha valaki az Emberfia ellen beszél, bocsánatot nyer, de ha a Lélek ellen beszél, nem nyer bocsánatot sem ezen, sem a másvilágon. ³³Vagy jelentésétek ki, hogy a fa jó, s a gyümölcse is éppúgy jó, vagy nyilvánítátok rossznak, hisz gyümölcseről lehet a fát felismerni. ³⁴Viperák fajzata! Hogy beszélhetnétek jót, mikor gonoszak vagytok? A száj ugyanis a szív bőségéből szól. ³⁵A jó ember jó kincséből jót hoz elő, a rossz ember rossz kincséből rosszat hoz elő. ³⁶Mondom nektek: az emberek az ítélet napján minden fölösleges szóról számot adnak, amit kiejtenek a szájukon. ³⁷Szavaid alapján igazulsz meg, és szavaid alapján vonsz magadra ítéletet.”

Jónás próféta jele.³⁸ Ekkor néhány írástudó és farizeus így szólt hozzá: „Mester, jelt szeretnénk tőled látni.”³⁹ A gonosz és házasságtörő nemzedék jelet kíván - válaszolta -, de nem kap mást, csak Jónás próféta jelét. ⁴⁰Amint ugyanis Jónás próféta három nap és három éjjel volt a hal gyomrában, úgy lesz az Emberfia is három nap és három éjjel a föld szívében. ⁴¹A ninivei férfiak feltámadnak az ítéletkor ezzel a nemzedékkel, és elítélik, mert ők bűnbánatot tartottak Jónás szavára, s itt nagyobb van, mint Jónás. ⁴²Dél királynője feltámad majd az ítéletkor ezzel a nemzedékkel, és elítéli, mert ő eljött a föld végső határáról, hogy hallja Salamon bölcsességét, s itt nagyobb van, mint

miatt -, és mást vesz el, házasságot tör. Aki elbocsátott nőt vesz el, szintén házasságot tör.”¹⁰ A tanítványok megjegyezték: „Ha így áll a dolog a férj és feleség között, nem érdemes megházasodni.”¹¹ Erre így válaszolt: „Csak az fogja ezt fel, akinek megadott. ¹²Van, aki azért képtelen a házasságra, mert úgy született. Van, akit az emberek tettek a házasságra alkalmatlanná. Végül van, aki a mennyek országáért önként mond le a házasságról. Aki fel tudja fogni, az fogja fel!”

Jézus és a gyermekek.¹³ Akkor gyermekeket vittek hozzá, hogy tegye rájuk a kezét és imádkozzék fölöttük. A tanítványok elutasították őket. ¹⁴Jézus azonban így szólt: „Hagyjátok csak a gyermekeket, ne akadályozzátok meg őket, hadd jöjjenek hozzám, hisz ilyeneké a mennyek országa!”¹⁵ Azzal rájuk tette kezét, s elment onnét.

A gazdag ifjú.¹⁶ Egy alkalommal odalépett hozzá valaki, és megkérdezte tőle: „Mester, mi jót kell tennem, hogy eljussak az örök életre?”¹⁷ Így felelt neki: „Miért kérdezel engem a jó felől? Csak egy valaki jó. Ezért, ha el akarsz jutni az örök életre, tartsd meg a parancsokat.”¹⁸ Az megkérdezte: „Melyeket?” Jézus felsorolta: „Ne ölj, ne törj házasságot, ne lopj, hamisan ne tanúskodjál, ¹⁹apádat és anyádat tiszteld, felebarátodat pedig szeresd úgy, mint saját magadat.”²⁰ Az ifjú erre kijelentette: „Ezeket mind megtartottam. Mit kell még tennem?”²¹ Ha tökéletes akarsz lenni - felelte Jézus -, add el, amid van, az árát oszd szét a szegények között, így kincséd lesz a mennyben. Aztán gyere és kövess engem!”²² Ennek hallatára az ifjú szomorúan távozott, mert nagy vagyona volt.

A gazdagság veszélyei.²³ Jézus most tanítványaihoz fordult: „Bizony mondom nektek, a gazdagnak nehéz bejutnia a mennyek országába. ²⁴Újra azt mondom: Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bejutni az Isten országába.”²⁵ Ennek hallatára a tanítványok igen megdöbbenek és azt kérdezték: „Hát akkor ki üdvözülhet?”²⁶ Jézus rájuk nézett, és így szólt: „Embernek ez lehetetlen, Istennek azonban minden lehetséges.”

A lemondás jutalma.²⁷ Akkor Péter vette át a szót: „Nézd, mi mindenünket elhagytuk, és követtünk téged. Mi lesz hát a jutalmunk?”²⁸ Jézus így válaszolt: „Bizony mondom nektek, ti, akik követtetek, a megújuláskor, amikor az Emberfia dicsőséges trónjára ül, ti is ott ültök majd vele tizenkét trónon és ítélkezni fogtok Izrael tizenkét törzse fölött. ²⁹Aki nevéért elhagyja otthonát, testvéreit, nővéreit, apját, anyját, feleségét, gyermekeit vagy a földjét, százannyit kap, s az örök élet lesz az öröksége. ³⁰Sokan lesznek elsőkből utolsók és utolsókból elsők.”

20 A szőlőmunkásokról szóló példabeszéd.¹ A mennyek országa hasonlít a gazdához, aki kora reggel kiment, hogy munkásokat fogadjon szőléjébe. ²Miután napi egy dénáriban megegyezett a munkásokkal, kiküldte őket a szőlőbe. ³A harmadik óra körül megint kiment, s látta, hogy mások is ácsorognak ott tétlenül a piacon. ⁴Megszólította őket: Menjetek ki ti is a szőlőmbe, és majd megadom, ami jár nektek. ⁵Azok ki is mentek. A hatodik és kilencedik órában újra kiment, s ugyanígy tett. ⁶Amikor a tizenegyedik óra tájban is kiment, megint talált ott ácsorgókat. Megkérdezte tőlük: Mit ácsorogtok itt egész nap tétlenül? ⁷Nem fogadott fel minket senki - felelték. Menjetek ki ti is a

annak jobban örül, mint az el nem tévedt kilencvenkilencnek. ¹⁴Éppen így mennyei Atyátok sem akarja, hogy csak egy is elvesszen e kicsik közül.

A testvér figyelmeztetése. ¹⁵Ha testvéred megbántott, menj, és figyelmeztess négy szemközt. Ha hallgat rád, megnyered testvéredet. ¹⁶Ha nem hallgat rád, vigyél magaddal egy vagy két másik embert, hogy két vagy három tanú bizonyítsa a dolgot. ¹⁷Ha ezekre sem hallgat, jelentsd az egyháznak. Ha az egyházra sem hallgat, vedd úgy, mint ha pogány volna vagy vámos. ¹⁸Bizony mondom nektek: amit megkötök a földön, a mennyben is meg lesz kötve, s amit feloldotok a földön, a mennyben is fel lesz oldva.

A közös ima. ¹⁹Azt is mondom nektek: Ha ketten közületek valamiben egyetértenek a földön, és úgy kérik, megkapják mennyei Atyámtól. ²⁰Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek a nevemben, ott vagyok közöttük.”

A szívtelen szolgálóról szóló példabeszéd. ²¹Akkor odalépett hozzá Péter és megkérdezte: „Uram, ha vét ellenem testvérem, hánszor kell neki megbocsátanom? Talán hétszer?” ²²”Mondom neked - felelte Jézus -, nem hétszer, hanem hetvenhétszer. ²³A mennyek országa hasonlít a királyhoz, aki el akarta számoltatni szolgálait. ²⁴Amikor elkezdte a számadást, eléje állítottak egyet, aki tízezer talentummal tartozott neki. ²⁵Mivel nem volt miből megfizetnie, megparancsolta, hogy adják el feleségétül, gyerekestül, minden vagyonával együtt, s úgy fizessen. ²⁶A szolga leborult előtte, és úgy kérte: Légy türelemmel irántam, s mindent megfizetek neked! ²⁷Az úr megkönyörült a szolgán, szabadon engedte, s adósságát is elengedte. ²⁸Amikor kiment, a szolga találkozott egy másik szolgálóval, aki száz dénárral tartozott neki. Megragadta, elkezdte fojtogatni és követelte: Add meg, amivel tartozol! ²⁹A másik szolga leborulva kérte: Légy türelemmel irántam, s mindent visszafizetek neked! ³⁰De ő nem engedett, hanem fogta, börtönbe vetette, míg meg nem fizette tartozását. ³¹Amikor a többi szolga látta a történeteket, igen elszomorodott. Elmentek és jelentették uruknak mind, ami történt. ³²Az úr maga elé hívatta, és így szólt hozzá: Te gonosz szolga! Kérésedre minden adósságodat elengedtem. ³³Nem kellett volna néked is megkönyörülnöd szolgatársadon, ahogy én megkönyörültem rajtad? - ³⁴Ezzel az úr haragjában átadta a poroszlónak, míg meg nem fizette mind, amivel tartozott. ³⁵Így tesz mennyei Atyátok is veletek, ha mindegyiktek meg nem bocsát szívből felebarátjának.”

19 A házasság felbonthatatlansága. ¹Amikor Jézus ezeket a beszédeket befejezte, elhagyta Galileát és Júda határába ment, a Jordánon túlra. ²Nagy tömeg kísérte, ő pedig meggyógyította őket. ³Akkor odamentek hozzá a farizeusok, hogy próbára tegyék. Ezt kérdezték: „El szabad a férfinak bármilyen okból bocsátania a feleségét?” ⁴Így felelt: „Nem olvastátok, hogy a Teremtő kezdetben férfinak és nőnek teremtette őket, ⁵és azt mondta: Ezért a férfi elhagyja apját, anyját, a feleségéhez ragaszkodik, és egy test lesz a kettő? ⁶Most már többé nem két test, hanem csak egy. Amit tehát Isten egybekötött, azt ember ne válassza szét.” ⁷De azok mondták: „Miért adta akkor Mózes azt a parancsot, hogy elbocsátáskor adjunk válólevelet?” ⁸”Mózes szívetek keménységére való tekintettel engedte meg nektek, hogy elbocsátásotok feleségeket - felelte -, de kezdetben nem így volt. ⁹Mondom nektek: aki elbocsátja feleségét - hacsak nem paráznsága

Salamon. ⁴³Amikor a tisztátalan lélek kimegy az emberből, sivár helyeken bolyong, nyugtot keres, de nem talál. ⁴⁴Azt mondja hát: Visszatérek elhagyott házamba. Amikor odaér, üresen, kisöpörve, feldíszítve találja. ⁴⁵Erre nyomban elsiet, s hoz magával hét más lelket, magánál is gonoszabbat. Bemennek és ott laknak. Ennek az embernek a sorsa most rosszabb, mint előbb volt. Hasonló sors vár erre a gonosz nemzedékre is.”

Jézus rokonai. ⁴⁶Amíg beszélt a néphez, megálltak kint anyja és rokonai, s beszélni akartak vele. ⁴⁷Valaki szólt neki: „Anyád és rokonaid kint állnak és beszélni szeretnének veled.” ⁴⁸De ő megkérdezte azt, aki szólt neki: „Ki az anyám s kik a rokonaim?” ⁴⁹Aztán kitérte tanítványai felé karját, s így szólt: „Ezek az anyám és testvéreim! ⁵⁰Aki teljesíti mennyei Atyám akaratát, az nekem mind testvérem, nővérem és anyám.”

13 Jézus a hajóról tanít. ¹Egyik nap Jézus kiment a házból és leült a tó partján. ²Nagy tömeg gyűlt köréje, ezért beszállt egy bárkába és leült, a tömeg pedig a parton maradt. ³Ekkor példabeszédekben sok mindenre tanította őket, mondván: „Íme, kiment a magvető vetni. ⁴Amint vetett, némely szem az útszélre esett. Jöttek az égi madarak és fölcsipegették. ⁵Más mag köves talajba hullott, ahol nem volt neki elég föld. Gyorsan kikelt, mert nem volt mélyen a földben. ⁶Amikor azonban forrón tűzött a nap, elszáradt, mert nem volt gyökere. ⁷Ismét más szúrós bogáncsok közé esett. Amikor a bogáncsok felnöttek, elfojtották. ⁸A többi jó földbe hullott s termést hozott, az egyik százszorosot, a másik hatvanszorosat, a harmadik meg harmincszorosat. ⁹Akinek füle van, hallja meg!”

Miért beszél Jézus példabeszédekben? ¹⁰Ekkor odamentek hozzá tanítványai és megkérdezték: „Miért beszélsz nekik példabeszédekben?” ¹¹”Nektek megadatott, hogy megértsétek a mennyek országának titkait - felelte -, de nekik nem. ¹²Akinek van, annak még adnak, hogy bőségesen legyen neki, de akinek nincs, attól még azt is elveszik, amije van. ¹³Azért beszélek nekik példabeszédekben, mert van ugyan szemük, de nem látnak, van ugyan fülük, de nem hallanak. ¹⁴Beteljesedett rajtuk Izajás próféta jövendölése, mely így szól: Hallván hallotok, de nem értetek, nézván néztek, de nem látotok. ¹⁵Megkérgesedett e népnek a szíve. Nehezen hallanak a fülükre, a szemüket meg behunyták, hogy szemükkel ne lássanak, fülükkel ne halljanak, s szívükkel ne értsenek, nehogy bűnbánatot tartsanak, és meggyógyítsam őket. ¹⁶A ti szemetek boldog, mert lát, s a fületek is az, mert hall. ¹⁷Bizony mondom nektek, sok próféta és sok igaz ember kívánta látni, amit ti láttok, de nem látta, és hallani, amit ti hallotok, de nem hallotta.

A példabeszéd magyarázata. ¹⁸Ti tehát halljátok a magvetőről szóló példabeszédet! ¹⁹Aki hallgatja az országról szóló tanítást, de nem érti meg, ahhoz eljön a gonosz és elrabolja, amit a szívébe vetettek. Ez az, ami az útszélre esett. ²⁰A köves talajba hullott ellenben az, aki meghallgatja a tanítást és szívesen be is fogadja, ²¹de az nem ver benne gyökeret, mert csak ideig-óráig él. Amikor a tanítás miatt szorongatás, üldözés éri, csakhamar megbotránkozik. ²²A szúrós bogáncs közé hullott pedig az, aki meghallgatja a tanítást, de a világi gondok s a csalóka gazdagság elfojtja a tanítást, úgyhogy nem hoz termést. ²³Végül a jó földbe hullott az, aki meghallgatja, megszívleli a tanítást,

s jó termést is hoz, az egyik százszorosot, a másik hatvanszorosat, a harmadik harmincszorosat.”

A konkoly. ²⁴Más példabeszédet is mondott: „A mennyek országa hasonlít ahhoz az emberhez, aki jó magot vetett a földjébe. ²⁵Amikor szolgálai aludtak, jött az ellensége, és konkolyt szórt a búza közé, aztán elment. ²⁶A vetés szárba szökött és kalászt hányt, de a konkoly is felütötte a fejét. ²⁷A szolgák elmentek a gazdához és megkérdezték: Uram, ugye jó magot vetettél földedbe? Honnét került hát bele a konkoly? ²⁸Az így válaszolt: Ellenséges ember műve. A szolgák tovább kérdezték: Akarod, hogy elmenjünk és kigyomláljuk? ²⁹Nem - válaszolta -, nehogy a konkolyt gyomlálva vele együtt a búzát is kitépjétek! ³⁰Hagyjatok, hadd nőjön mind a kettő az aratásig! Aratáskor majd szólok az aratóknak: Előbb a konkolyt szedjétek össze, kössétek kévébe és égessétek el, a búzát pedig gyűjtsétek csűrőmbé!”

A mustármag. ³¹Egy másik példabeszédet is mondott nekik: „A mennyek országa hasonlít a mustármaghoz, amelyet fogott a gazda és elvetett földjében. ³²Ez kisebb minden más magnál, amikor azonban felnő, nagyobb minden veteménynél, fává terebélyesedik, úgyhogy jönnek az ég madarai, s fészket raknak ágai között.”

A kovász. ³³Ismét más példabeszédet mondott: „A mennyek országa hasonlít a kováshoz, amelyet fogott az asszony, belekeverte három mérő lisztbe, s az egész megkelt tőle.”

Miért beszél Jézus példabeszédekben? ³⁴Ezeket mind példabeszédekben mondta el Jézus a népnek, s példabeszéd nélkül nem szólt hozzájuk. ³⁵Így beteljesedett a próféta szava, mely így szólt: Példabeszédre nyitom ajkam, hirdetem, ami a világ teremtésétől fogva el volt rejtve.

A konkolyról szóló példabeszéd magyarázata. ³⁶Akkor elbocsátotta a népet, s bement a házba. Odamentek hozzá tanítványai, és kérték: „Magyarázd meg nekünk a szántóföldről és a konkolyról szóló példabeszédedet!” ³⁷Így magyarázta meg nekik: „Aki a jó magot veti, az az Emberfia. ³⁸A szántóföld a világ, a jó mag az ország fia, a konkoly pedig a gonoszság fia. ³⁹Az ellenség, aki veti, a sátán. Az aratás a világ vége, az aratók az angyalok. ⁴⁰Ahogy a konkolyt összeszedik és tűzre vetve elégetik, úgy lesz a világ végén is. ⁴¹Az Emberfia elküldi angyalait, hogy szedjenek össze országában minden botrányt és minden törvényszegőt. ⁴²Ezeket tüzes kemencébe vetik, ott sírás és fogcsikorgatás lesz. ⁴³Akkor az igazak ragyogni fognak, mint a nap Atyjuk országában. Akinek van füle, hallja meg!

Az elrejtett kincs. ⁴⁴„A mennyek országa hasonlít a szántóföldben elrejtett kincshez. Amikor egy ember megtalálta, újra elrejtette, aztán örömeiben elment, eladta mindenét, amije csak volt, és megvette a szántóföldet.

A gyöngy. ⁴⁵A mennyek országa hasonlít a kereskedőhöz is, aki igazgyöngyöt keresett. ⁴⁶Amikor egy nagyon értékeset talált, fogta magát, eladta mindenét, amije csak

A holdkóros meggyógyítása. ¹⁴Amikor visszaértek a néphez, odalépett hozzá egy ember, térdre hullott előtte, ¹⁵s kérte: „Uram, könyörülj fiamon! Holdkóros szegény és sokat szenved. Hol tűzbe esik, hol meg vízbe. ¹⁶Elhoztam tanítványaidhoz, de ők nem tudták meggyógyítani.” ¹⁷Jézus így válaszolt: „Hitetlen és romlott nemzedék! Meddig kell még veletek maradnom? Meddig tűrjelek benneteket? Hozzátok ide!” ¹⁸Jézus ráparancsolt, s a gonosz lélek kiment belőle. A gyerek azonnal meggyógyult. ¹⁹Amikor egyedül volt, odamentek Jézushoz a tanítványok és megkérdezték: „Mi miért nem tudtuk kiüzni?” ²⁰Ezt felelte: „Mert gyenge a hitetek. Bizony mondom nektek, ha csak akkora hitetek lesz is, mint a mustármag, s azt mondjátok ennek a hegynek itt: Menj innét oda! - odamegy, s nem lesz nektek semmi sem lehetetlen. ²¹Mindamellet ezt a fajtát nem lehet másképp kiüzni, csak imádsággal és böjttel.”

Jézus másodszor jövendöli meg szenvedését. ²²Amikor együtt jártak-keltek Galileában, Jézus ezt mondta nekik: „Az Emberfiát az emberek kezére adják. ²³Megölik, de harmadnap feltámad.” Erre igen elszorodtak.

A templomadó. ²⁴Amikor Kafarnaumba értek, odamentek Péterhez az adószedők és megkérdezték: „Mesteretek nem fizet templomadót?” ²⁵„De igen” - felelte. Amikor hazaért, Jézus megelőzte a kérdéssel: „Mit gondolsz, Simon, a földi királyok kitől szednek vámot és adót, a fiaiktól vagy az idegenektől?” ²⁶„Az idegenektől” - válaszolta. Jézus így folytatta: „A fiak tehát mentesek alóla. ²⁷De hogy meg ne botránkoztassuk őket, menj ki a tóra, vess horgot, és az első halat, amely ráakad, húzd ki! Nyisd ki a száját, találsz benne egy sztátért. Vedd ki és add nekik oda értem és érted!”

18 Az evangéliumi egyszerűség. ¹Abban az időben történt, hogy odamentek Jézushoz a tanítványok és megkérdezték tőle: „Ki a legnagyobb a mennyek országában?” ²Odahívott egy gyereket, közéjük állította, ³s azt mondta: „Bizony mondom nektek, ha nem változtok meg, s nem lesztek olyanok, mint a gyerekek, nem mentek be a mennyek országába. ⁴Aki tehát megalázza magát, mint ez a gyerek, az a legnagyobb a mennyek országában. ⁵Aki befogad egy ilyen gyereket a nevemben, engem fogad be. ⁶De aki megbotránkoztat csak egyet is ezek közül a kicsik közül, akik hisznek bennem, jobban járna, ha malomkövet kötnének a nyakába és a tenger fenekére vetnék.

A botrány. ⁷Jaj a világnak a botrányok miatt! Elkerülhetetlen ugyan, hogy botrányok ne forduljanak elő, mégis jaj annak, aki botrányt okoz! ⁸Ha kezed vagy lábad botrányt okoz, vágd le és dobd el! Jobb csonkán vagy sántán bemenned az életre, mint két kézzel, két lábbal az örök tűzre kerülnöd. ⁹Ha szemed okoz botrányt, vágd ki és dobd el, mert jobb, ha egy szemmel méész be az életre, mint ha két szemmel a pokol tüzére vetnek. ¹⁰Vigyázzatok, ne vessetek meg egyet se e kicsik közül! Mondom nektek: angyalaik az égben szüntelenül látják mennyei Atyám arcát. ¹¹Az Emberfia azért jött, hogy megmentse, ami elveszett.

Az elveszett bárány. ¹²Mit gondoltok? Ha egy embernek száz juha van és egy eltéved közülük, nem hagyja ott a hegyen a kilencvenkilencet, és nem megy el, hogy megkeresse az egy elvesztettet? ¹³Ha aztán sikerül neki megtalálnia, bizony mondom nektek,

Péter vallomása. ¹³Amikor Jézus Fülöp Cezáreájának vidékére ért, megkérdezte tanítványaitól: „Kinek tartják az emberek az Emberfiát?” ¹⁴Így válaszoltak: „Van, aki Keresztelő Jánosnak, van, aki Illésnek, Jeremiásnak vagy valamelyik másik prófétának.” ¹⁵Jézus most hozzájuk fordult: „Hát ti mit mondtok, ki vagyok?” ¹⁶Simon Péter válaszolt: „Te vagy Krisztus, az élő Isten Fia.” ¹⁷Erre Jézus azt mondta neki: „Boldog vagy, Simon, Jónás fia, mert nem a test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám. ¹⁸Én is mondom neked: Péter vagy, erre a sziklára építem egyházamat, s az alvilág kapui sem vesznek rajta erőt. ¹⁹Neked adom a mennyek országa kulcsait. Amit megkötös a földön, a mennyben is meg lesz kötve, s amit feloldasz a földön, a mennyben is fel lesz oldva.” ²⁰Aztán lelkére kötötte tanítványainak, ne mondják el senkinek, hogy ő a Krisztus.

Az első jövendölés a szenvedésről. ²¹Ettől kezdve Jézus jelezni kezdte tanítványainak: Jeruzsálembe kell mennie, sokat kell szenvednie a vénektől, a főpapoktól és az írástudóktól, megölik, de harmadnap feltámad. ²²Péter félrevonta, és szemrehányást tett neki ezekkel a szavakkal: „Isten mentsen, Uram! Ilyesmí nem történhet veled.” ²³Megfordult és rászólt: „Távozz tőlem, sátán! Botránkoztatsz, mert nem arra van gondod, amit az Isten akar, hanem arra, amit az emberek akarnak.”

Az önmeztagadás. ²⁴Ezután Jézus így szólt tanítványaihoz: „Aki követni akar, tagadja meg magát, vegye keresztjét és kövessen. ²⁵Aki meg akarja menteni életét, elveszíti, aki azonban értem elveszíti, az megtalálja. ²⁶Mi haszna van az embernek, ha az egész világot megszerzi is, de lelke kárát vallja? Mit is adhatna az ember cserébe a lelkéért? ²⁷Eljön ugyanis az Emberfia Atyja dicsőségében, angyalai kíséretében, és megfizet mindenkinek a tettei szerint. ²⁸Bizony mondom nektek: az itt állók közül némelyek nem hálnak meg, amíg nem látják az Emberfiát, amint eljön országában.”

17 Jézus színeváltozása. ¹Hat nap múlva Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és testvérét, Jánost, s fölment külön velük egy magas hegyre. ²Ott elváltozott előttük, arca ragyogott, mint a nap, ruhája pedig olyan fehér lett, hogy vakított, mint a fény. ³S íme, megjelent nekik Mózes és Illés, és beszélgettek vele. ⁴Péter erre így szólt Jézushoz: „Uram, jó itt nekünk! Ha akarod, csinálók ide három sátrat: egyet neked, egyet Mózesnek, egyet pedig Illésnek.” ⁵Amíg beszélt, hirtelen fényes felhő borult rájuk, s a felhőből szózat hallatszott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik, őt hallgassátok!” ⁶Ennek hallatára a tanítványok arca borultak, s igen megrémültek. ⁷Jézus odalépett hozzájuk és megérintette őket: „Keljetek fel, ne féljete!” ⁸Amikor tekintetüket fölemelték, nem láttak senkit, csak egyedül Jézust. ⁹A hegyről lefelé jövet Jézus rájuk parancsolt: „Ne szóljatok a látomásról senkinek, amíg az Emberfia föl nem támad a halálból!” ¹⁰A tanítványok megkérdezték: „Miért mondják az írástudók, hogy előbb Illésnek kell eljönnie?” ¹¹Így felelt: „Illés ugyan eljön és helyreállít mindent. ¹²Csakhogy én azt mondom nektek: Illés már eljött, de nem ismerték fel, úgy bántak vele, ahogy akartak. Így szenved majd tőlük az Emberfia is.” ¹³Ekkor a tanítványok megértették, hogy Keresztelő Jánosról beszélt nekik.

volt és megvette. ⁴⁷Végül hasonlít a mennyek országa a tengerbe vetett hálóhoz, amely mindenféle halat összefog. ⁴⁸Amikor megtelik, partra húzzák, nekiülnek, és a javát edényekbe válogatják, a hitványát pedig kiszórják. ⁴⁹Így lesz a világ végén is: elmennek az angyalok, aztán kiválogatják a gonoszokat az igazak közül, ⁵⁰és tüzes kemencébe vetik őket. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz.”

A példabeszédek sorozatának lezárása. ⁵¹„Megértettétek mindezeket?” „Igen” - felelték. ⁵²Erre így folytatta: „Minden írástudó, aki jártas a mennyek országának tanításában, hasonlít a házigazdához, aki kincseiből újat és régit hoz elő.”

V. AZ ISTEN ORSZÁGÁNAK KEZDETE, AZ EGYHÁZ

Jézus Názáretben. ⁵³Amikor ezeket a példabeszédeket elmondta, Jézus eltávozott onnan. ⁵⁴Visszament városába, és az ottaniakat tanította a zsinagógákban. Azok csodálkozva kérdezték: „Honnan van ennek a bölcsessége és a csodatevő ereje? ⁵⁵Nem az ácsnak a fia? Nem Mária az anyja, nem Jakab, József, Simon és Júdás a testvérei? ⁵⁶S nővérei nem mind itt élnek köztünk? Honnét vette hát mindezeket?” ⁵⁷És megbotránkoztak rajta. Jézus erre megjegyezte: „A prófétának csak a saját hazájában és házában nincs becsülete.” ⁵⁸Hitetlenségük miatt ott több csodát nem is tett.

14 Keresztelő János halála. ¹Akkoriban Heródes negyedes fejedelem hallotta Jézus hírét. ²„Ez Keresztelő János - mondta szolgálainak -, feltámadt, innen van benne a csodatevő erő.” ³Heródes ugyanis elfogatta Jánost, bilincsbe verette, és börtönbe vetette fivére, Fülöp felesége, Heródiás miatt. ⁴János ugyanis figyelmeztette: „Nem lehet a tiéd!” ⁵Meg is akarta ölni, de félt a néptől, mert prófétának tartották. ⁶Heródes születése napján történt, hogy Heródiás lánya táncolt a vendégeknek. ⁷Annyira megtetszett Heródesnek, hogy esküvel ígérte, bármit kér is, megadja neki. ⁸Az - minthogy anyja előre kitanította - így szólt: „Add nekem egy tálon Keresztelő János fejét!” ⁹A király elszomorodott, de az esküre és a vendégekre való tekintettel megparancsolta, hogy adják neki oda. ¹⁰Lefejeztette hát Jánost a börtönben. ¹¹Fejét elhozták egy tálon, odaadták a lánynak, az meg elvitte az anyjának. ¹²Akkor eljöttek tanítványai, elvitték és eltemették a holttestet, aztán elmentek, és hírül adták Jézusnak.

Az első kenyérszaporítás. ¹³A hír hallatára Jézus elhajózott onnan egy elhagyott helyre, hogy egyedül legyen. De a nép tudomást szerzett róla, és gyalogszerrel utána ment a városokból. ¹⁴Amikor kiszállt, már nagy tömeget talált ott. Megegett rajtuk a szíve, s meggyógyította betegeiket. ¹⁵Amikor beesteledett, odamentek hozzá tanítványai, és figyelmeztették: „Elhagyott itt ez a hely, s már az idő is későre jár. Bocsásd el a népet, hadd széledjenek szét a falvakba, hogy élelmet vegyenek maguknak!” ¹⁶Jézus azonban így válaszolt: „Nem kell elmenniük, ti adjatok nekik enni!” ¹⁷„Csak öt kenyérünk van, és két halunk” - felelték. ¹⁸„Hozzátok ide!” - mondta, ¹⁹s meghagyta, hogy a nép telepedjék le a füre, majd fogta az öt kenyeret meg a két halat, föltekintett az égre, és megáldotta őket. Ezután megtörte a kenyereket, odaadta tanítványainak, a tanítványai pedig a népnek. ²⁰Mindnyájan ettek s jól is laktak. A maradékból tizenkét kosarat teleszedtek. ²¹Az asszonyokat és a gyerekeket nem számítva mintegy ötezer férfi evett.

Jézus a vízen jár. ²²Ezután nyomban szólt a tanítványoknak, szálljanak bárkába, és evezzenek át a túlsó partra, addig ő hazaküldi a népet. ²³Miután hazaküldte, fölment a hegyre, hogy egyedül imádkozzék. Közben besötétedett, s ő ott volt egymagában. ²⁴A bárka már jó pár stádiumnyira járt a parttól, hányták-vetették a hullámok, mert ellenszél fújt. ²⁵Éjszaka a negyedik őr váltás idején a víz tükrén elindult feléjük. ²⁶Amikor a tanítványok észrevették, hogy a vízen jár, megrémültek. „Kísértet!” - mondták, s félelmükben kiabáltak. ²⁷Jézus azonban megszólította őket: „Bátorság! Én vagyok, ne féljete!” ²⁸Erre Péter így szólt: „Uram, ha te vagy, parancsold meg, hogy odamenjek hozzád a vízen!” ²⁹„Gyere!” - felelte. Péter kilépett a bárkából és elindult Jézus felé a vízen. ³⁰Az erős szél láttára azonban megijedt, és amikor merülni kezdett, felkiáltott: „Uram ments meg!” ³¹Jézus kinyújtotta a kezét és megfogta. „Te kishitű - vonta kérdőre -, miért kételkedtél?” ³²Amikor beszállt a bárkába, a szél nyomban elült. ³³Akik a bárkában voltak, leborultak előtte, és megvallották: „Valóban Isten Fia vagy!”

Gyógyítások Genezáret földjén. ³⁴Átkeltek a tavon és Genezáretnél értek partot. ³⁵Az odavalók felismerték, s az egész környéken hírért vitték. Odahordták hát mind a betegeket ³⁶és arra kérték, hogy legalább ruhája szegélyét érinthessék. Aki érintette, meggyógyult.

15 A farizeusok hagyománya. ¹Ekkor farizeusok és írástudók keresték fel Jézust Jeruzsálemből, és megkérdezték: ²„Miért térnek el tanítványaid az ősök hagyományaitól? Evés előtt ugyanis nem mossák meg a kezüket.” ³Így felelt nekik: „Hát ti miért szegitek meg Isten parancsát hagyományok kedvéért? ⁴Azt mondta az Isten: Tiszteld apádat és anyádat, és: Aki apját vagy anyját gyalázza, halállal lakoljon! ⁵Ti viszont ezt tanítjátok: Annak, aki azt mondja apjának vagy anyjának, hogy amivel segíthetnék rajtad, az áldozati ajándék -, ⁶nem kell segítenie többé apját és anyját. Ezzel hagyományok kedvéért kijátsszátok az Isten parancsát. ⁷Képmutatók! Találóan jövendölt rólatok Izajás: ⁸Ez a nép ajkával tisztel engem, de a szíve távol van tőlem. ⁹Hamisan tisztelnek, tanításuk csak emberi parancs.” ¹⁰Akkor odahívta magához a népet, és így szólt hozzájuk: „Figyeljetek ide és értséte meg! ¹¹Nem az szennyezi be az embert, ami a szájába kerül, hanem ami elhagyja a száját, az szennyezi be az embert.” ¹²Erre odamentek hozzá tanítványai, és megkérdezték: „Tudsz róla, hogy a farizeusok e szavak hallatára megbotránkoztak?” ¹³Így válaszolt nekik: „Tövestül kitépnek minden növényt, amelyet nem mennyei Atyám ültetett. ¹⁴Hagyjátok őket! Vakoknak vak vezetői! De ha vak vezet világtalant, mind a kettő gödörbe esik.” ¹⁵Péter megkérte: „Magyarázd meg nekünk ezt a példabeszédet!” ¹⁶„Még mindig nem értitek ti sem? - kérdezte. ¹⁷Nem értitek, hogy ami a szájba kerül, a gyomorba jut, onnan meg a félreeső helyre? ¹⁸Az ellenben, ami elhagyja a száját, a szívből származik, s ez az, ami beszennyezi az embert. ¹⁹A szívből törnek elő a gonosz gondolatok, a gyilkosság, a házasságtörés, a kicsapongás, a lopás, a hamis tanúság, a káromlás. ²⁰Ezek szennyeznek be az embert. Az, hogy mosatlan kézzel eszik, nem szennyezi be az embert.”

A kánaáni asszony. ²¹Onnét továbbmenve, Jézus Tírusz és Szidon vidékére vonult vissza. ²²Ott a környékről közeledett egy kánaáni asszony és hangosan kérte: „Könyörülj rajtam, Uram, Dávidnak fia! A lányomat kegyetlenül gyöttri a gonosz lé-

lek.” ²³De ő szóra sem méltatta. Erre odamentek hozzá tanítványai és kérték: „Teljesítsd kérését, hisz kiabál utánunk.” ²⁴Ezt felelte: „Küldetésem csak Izrael házának elveszett juhaihoz szól.” ²⁵Ám az asszony odajött, és e szavakkal borult le előtte: „Uram, segíts rajtam!” ²⁶De visszautasította: „Nem helyes elvenni a gyerekektől a kenyeret, s odadobni a kiskutyáknak.” ²⁷Az asszony ellentmondott: „Igen, Uram, de a kiskutyák is esznek a maradékból, amely lekerül uruk asztaláról.” ²⁸Erre így szólt Jézus: „Asszony, nagy a hited. Legyen hát akaratom szerint.” Még abban az órában meggyógyult a leánya.

Betegek gyógyítása. ²⁹Jézus ezután eltávozott innét, és a Galileai-tóhoz ment. Fölment a hegyre és leült. ³⁰Nagy tömeg járult hozzá, magukkal vitték a sántákat, bénákat, vakokat, némákat és a más betegeket, s letették őket a lába elé. Mind meggyógyította őket. ³¹Amikor a nép látta, hogy a némák beszélnek, a bénák meggyógyulnak, a sánták járnak és a vakok látnak, elámult és dicsőítette Izrael Istenét.

A második kenyérszaporítás. ³²Jézus ekkor összehívta tanítványait, s így szólt hozzájuk: „Sajnálom a népet. Már harmadnapja kitaranak mellettem, és nincs mit enniük. Nem akarom étlen elküldeni őket, nehogy kidőljenek az úton.” ³³A tanítványok meglegyeztek: „Honnan szerezünk itt a pusztában annyi kenyeret, hogy ekkora tömeget jólakassunk?” ³⁴Jézus megkérdezte tőlük: „Hány kenyerek van?” „Hét - felelték -, és néhány apró halunk.” ³⁵Erre meghagyta a népnek, hogy telepedjék le a földre. ³⁶Aztán fogta a hét kenyeret és a halakat, hálát adott, megtörte és odaadta tanítványainak, tanítványai pedig a népnek. ³⁷Mindnyájan ettek és jól is laktak, s a kenyérből még hét kosár maradékot összeszedtek. ³⁸Akik ettek, voltak vagy négyezren férfiak, az asszonyokat és a gyerekeket nem számítva. ³⁹Amikor a tömeget elbocsátotta, bárkába szállt, és Magadán környékére ment.

16 Jónás próféta jele. ¹Farizeusok és szadduceusok mentek hozzá, hogy próbára tegyék. Arra kérték, hogy mutasson nekik égi jelet. ²Ezt válaszolta nekik: „Este azt mondjátok, jó idő lesz, mert vöröslik az ég. ³Hajnaltól meg: Ma zivatar lesz, mert az ég felhős és vörös. Az ég színéből tudtok következtetni, az idők jeleit meg nem tudjátok felismerni? ⁴A gonosz házasságtörő nemzedék jelt kíván, de nem kap más jelet, mint Jónás jelét.” Ezzel otthagya őket és elment.

A farizeusok kovásza. ⁵A tanítványok a túlsó partra menet elfelejtettek magukkal kenyeret vinni. ⁶Jézus figyelmeztette őket: „Vigyázzatok, óvakodjatok a farizeusok és szadduceusok kovászatól!” ⁷Azok így tanakodtak egymás között: „Nem hoztunk magunkkal kenyeret.” ⁸Jézus észrevette, s így szólt: „Kishitűek, mit tanakodtok magatok közt, hogy nincs kenyerek? ⁹Még most sem értitek? Nem jut eszetekbe az ötezer embernek adott öt kenyér, s hogy hány kosarat szedtetek tele? ¹⁰Sem a négyezer embernek adott hét kenyér, meg hogy akkor is hány kosárral szedtetek össze? ¹¹Hát nem értitek, hogy nem a kenyérről beszéltem nektek: Óvakodjatok a farizeusok és szadduceusok kovászatól?” ¹²Akkor megértették, hogy nem a kenyér kovászatól óvta őket, hanem a farizeusok tanításától.